

DIRVA

THE FIELD
Nr. 52
Gruodis-Dec. 27, 1956
Cleveland, Ohio

Visiems linkime
geriausiu ir laimingiausiu
1957 metų!
DIRVA

Lenkijos vyskupas grasina lietuviams ištremimu

Dabartinės Lenkijos valdomose žemėse yra ir nemažas skaičius lietuvių. Jie ten vargsta daug didesnę vargą, negu patys lenkai.

Apie tenyčių lietuvių vargus vienam gauta mpranešime taip sakoma:

„Lietuvių Kultūros Draugija gavo leidimą veikti. Artimiausiu metu ji pradės darbą. Nuo Naujųjų Metų čia eis ir lietuviškas laikraštis. Jis bus redaguojamas Varšuvoje. Greičiausia apie vidurį metų įvyks tos draugijos steigiamasis susirinkimas. Dalyvaus visų sluoksnių, profesijų ir

pažiūrų lietuviai. Išsirinks valdybą, aptars opiuosius reikalus.

Valstybė sutiko duoti paramą tai draugijai. Kiek blogesni reikalai su bažnyčia. Lomžos vyskupas perkėlė iš lietuviškos Punsko parapijos lietuviškai mokantį kunigą į lenkišką parapiją, o čia atkėlė lenkus, nemokančius mūsų kalbos. Dėl to kyla didelių ginčų tarp lenkų ir lietuvių. Šį mėnesį lietuviai nusiuntė savo delegatus pas Lomžos vyskupą su prašymu, kad Punsko parapijai duotų lietuviškai mokantį kunigą. Bet šis atėję: Jūs nieko nereikalaukit, sėdėkit ramiai, nes išves į SSSR.

Šitoks aukšto bažnyčios pareigūno grasinimas sukėlė didelį pasipiktinimą lietuvių tarpe.

Taip skamba pranešimas. Ir taip lenkų dvasininkijos viršūnės, kaip ir praėjusio, visokeriojai skriaudžia ir lenkine lietuvių. Dievo vardu savo tikslo siekdami, lietuviams grasina trėmimu į SSSR.

Kažin, ar mūsų tremties vyskupai nemalonėtų tuo reikalu kiek padirbėti ir pasiaiškinti Romoje. Gal gi kiek padėtų tenyčių lietuvių skriaudoms atitaisyti?

Nixono kelionė

Viceprezidento Nixono kelionė į Austriją susilaukė trejopo vertinimo. Pirma, jo kelionė padarė Austrijoje labai gerą įspūdį.

Paimkime š. m. rugpjūčio-rugsėjo mėn. „Keleivio“ numerį. Jame į a. a. Viktoro Gailliaus lūpas įdedama, kaip jis neva „piktinėjasi“ „Dirva“ ir „Laisvąją Lietuvą“, kurios „šmeižiančios“ mažlietuvių ir t. t. Tokių piktų „bakstelėjimų“ užtikiname kone kiekvienam „Keleivio“ numeryje, ypač po to, kai jo redagavimą paėmė (neseniai į Ameriką iš-emigravęs) Martynas Gelžinis.

Gražiausia, kad mūsų paminėtas „Keleivio“ numeris išleistas Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Waterbury suteiktomis lėšomis, o tarp aukotojų surasim visą eilę tautininkų ir jiems artimų žmonių.

Mes, gink Dieve, neturime nė mažiausio noro atkalbinėti, kad tautininkai ir kiti liberalai neremty Mažosios Lietuvos reikalų. Jeigu Mažosios Lietuvos atstovai po ilgo dėsimo, pagaliau, buvo priimti į Vliką, tai didžiausias nuopelnas tenka kaip tik tautininkams ir kitiems liberalams, kurie iš viso nuoširdžiai remia Lietuvos vakarų žmonių siekius.

Bet tautininkai turi pagrindo laukti, kad mažlietuviams skiriamame laikraštyje nebūtų sistemingai dergiami jų institucijos ir žmonės.

Vengrija, Lenkija ir Pabaltijo kraštai vis tebėra komunistinio pasipriešinimo dėmesio centre. Ir apie Rumuniją bei Bulgariją kartais prasiveržia pasipriešinimo žinios. Tik vienoj Čekoslovakijoje ramu...

dį patiems austrams ir vengrų pabėgeliams. Jo mokėjimas būti paprastu žmogum labai gerai atestuojamas visoje Austrijos spaudoje. Vienas laikraštinkas net parašė, kad jei Nixonas ilgiau pabūtų ir taip draugautų su paprastais žmonėmis, jis pilnai galėtų būti išrinktas ir Austrijos prezidentu...

Antra, Nixono kelionė į Austriją, jo lankymasis pasieny ir stebėjimas, kokiomis pavojingomis sąlygomis pabėgeliai pasiekia laisvę, jo pažadai daugiau vengrų įleisti į JAV, labai blogai nuteikė Maskvos ir drauge Vengrijos komunistus. Tomis lankymosi dienomis Maskva ir Budapeštas plūdosi, kiek tik įmanė ir kolyjo visą Ameriką, ne tik vieną viceprezidentą Nixoną.

Trečia, visi tie, kurie mano, kad Amerika Vengrijos tragedijoje buvo labai pasyvi, ji viceprezidento kelionė į Austriją tos pasyvumo nuodėmės neišpirkusi, nors ir išpirkimo atstovas viceprezidentas Nixonas šiai misijai buvęs labai geras.

Viceprezidento Nixono Kalėdų metu pasakytą kalbą per televizijos stotis ir radiją, surengtoje specialioje vengrų pagalbos

valandoje, taip pat yra labai daug patarnavusių Vengrijos laisvės bylai ir vengrų pabėgelių problemos sprendimui. Manoma, kad susirinkus Kongresui vengrų pabėgelių skaičius į JAV galės įkelti žymiai didesnis, negu dabar minimi 22,000.

Iš viso šiuo metu pabėgelių skaičius artėjas iki 150,000. Nors Vengrijos-Austrijos siena ir labai stropiai saugoma, bet pabėgeliams vis dar pasiseka prasimušti į laisvę.

Paskutiniųjų pabėgelių tvirtinimu, visuose Vengrijos miestuose jaučiamas nepaprastai didelis visokių prekių trūkumas. Ypač skaudžiai spaudžia gyventojus maisto produktų nepristatymas. Pagaliau darbininkai, ilgą laiką išbuvę be darbo, neturi ir pinigų maistui nusipirkti. Jei lengvatų kokių ir suteikiama, tai tik tiems, kuriuos pripažįsta ištikimais komunistiniam režimui.

Atbėgusieji taip pat pranešė, kad iškamšinė Janoš Kadar vyriausybė pradėjusi net ir vengrams gerintis. Išleidusi potvarkį, kad Kalėdos esančios šventės. Dar net ir dvi dienos.

Kaip žinia, katalikiškas šventes Vengrijoje buvo uždrausta švesti nuo 1948 metų.

VISAM PASAULY

Vis stipriau praejo judinti Vokietijos suvienijimo klausimą

Vokietijos suvienijimo klausimas yra pats svarbiausias rūpestis visai vokiečių tautai. Dėl paties suvienijimo vieningai sutaria visos vokiečių politinės partijos, tik skiriasi dėl paties vieningo metodo.

Vokietijos vieningo klausimą į antrąją darbų eilę buvo nuštimę Sueso ir Vengrijos problemos. Tiems reikalams kiek apsimus, vokiečių politikai vėl kelia suvienijimo reikalą, tačiau Maskva, žinodama, kad normalios sąlygos tame klausime tikrai pralaimės, reikalą bando visai painioti ir vilkinti.

Tito bus JAV vyriausybės svečias

ir greičiausia didelėmis iškilėmis sutiktas, kada ateinančių metų ankstyvą pavasarį atvyks į JAV. Oficialus kvietimas dar nepasiųstas, bet principu sutartas.

Dėl Tito kvietimo JAV politikų nuomonės suskilusios. Tie, kuriems komunistas iš esmės yra žmonija paniekianti valdymo forma, tie negali sutikti, kad Maskvos malonė į valdžią atėjus diktatoriui, išskerdęs daugelį Jugoslavijos patriotų, dvigubai žaidimu laimėjęs įsitiprinimą, lankytųsi laisviu krašte ir čia valstybine pagarba būtų priimtas.

Bet tie, kurie užsimerkia prieš praeitį ir Tito asmenį įžiūri didesni Maskvos galybės suskaldymą, mano, kad Tito lankymasis JAV bus jo tolinimas nuo Maskvos.

Nehru kelionė į JAV

nebuvo sėkminga, nes jam nepasisekė įtikinti JAV Prezidentą, kad komunistinė Kinija turinti būti priimta į Jungt. Tautas. Vienas klausimas, kuriuo jie sutarė su Prezidentu Eisenhoweriu, tai visų kylančių problemų sprendimas per Jungt. Tautas. Nerru teigimu, JAV laikysena Sueso byloje jos prestižą Azijos tautos labai pakėlė. Bet Indijos laikysena Vengrijos byloje jos prestižą Europoje ir Amerikoje nu-

smukdė. Žinoma, Nehru to nepasakė.

Nors oficialiai nepaskelbta, tačiau dabar aiškėja, kad Nehru prašęs taktininkavimo gauti didelę paskolą. Be tokios paskolos Indija nenugalėsianti savo vargo. Paskola sieksianti net 500 milijonų dolerių.

Kaip žinoma, Nehru iš JAV nuvyko į Kanadą ir ten pasakė tokią kalbą, kuri įžeidė Prancūziją. Jis pareiškė, kad Alžire esą daug blogiau negu Vengrijoje.

Iš Kanados Nehru išvyko į Angliją. Praskrisdamas pro Vokietiją, trumpai matėsi ir su K. Adenaueriu.

Grįžęs į Indiją, Nehru tuoj pasimatys su komunistinės Kinijos premjeru Chou-En-lai. Deja, jam džiuginančių žinių negalėsian pranešti.

Sueso kanalo valymo darbai

pareikalaus mažiausia 40 milijonų dolerių išlaidų. Tuos pinigus turinčios parūpinti J. Tautos, ir kaip paprastai, iš JAV šaltinių. Žodžiu, kas kaip bedaro, bet Amerika vis turi pasirūpinti išlaidų apmokėjimu arba pinigų paskolinimu.

Už Sueso kanalo valymo darbus pinigus vėliau manoma surinkti iš praplaukiančių laivų, iš jų imant didesnius mokesčius.

Sirijoje buvo bandoma nuversti prosovietinį režimą

ir sudaryti Irakui palankią vyriausybę. Bet perversmas nepavykęs ir 47 Sirijos politikai atsidūrė teisme. Aštuoniolikai iš jų pasisekė pabėgti į Lebanoną. Tačiau Sirijos Sabri Asali vyriausybė atsistatydino.

Automobilių gamintojai ir pardavėjai

ateinančius 1957 metus pranašauja gerus. Esą, jie būsia antri geriausiai automobilių pramonėje. 1957 metų modelio mašinų jie tikisi pagaminti ir parduoti 6,750,000. Tai būsia ketvirtadaliu milijono daugiau negu 1956 metais. Tačiau tokie geri metai greičiausia būsia geri tik trims didiesiems automobilių gamintojams: General Motors, Chrysler ir Fordui. Kiti mažesnieji gamintojai turi nemažų sunkumų iš didžiųjų konkurencijos.

Likimas pasijuokė iš Alpių kalnų vadovo

Italijos Alpių kalnų pagarsėjęs vadovas Lorenzi, nugalėjęs tūkstančius sunkiausių kalnų kliūčių Dolomitų kalnuose ir Alpe, nepajėgė nugalėti savo daržinės stogo...

Prieš kelias dienas tą stogą jis taisė, paslydęs nukrito, sunaikia susižeidė ir, kelias dienas patuvis ligoninėje, mirė.

Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje, Kaune, sutinkant Naujuosius metus, Nepriklausomybės laikais susirinkdavo tūkstančiai žmonių. Dabar ta šventovė, su nežinomojo Kareivio kapu, išdraskyta.

Geležinė uždanga tarp Lietuvos ir Suomijos

(Mūsų bendradarbio Suomijoje)

Red. pastaba. Kaip buvome žadėję, davėme eilę rašinių apie Suomijos-Lietuvos santykius. Jie, reikia manyti, vieniems buvo įdomūs, kitiems, kurie gyvena tik šiandieną, perligi. Bet mes pilnai tikime, kad jie, parodydami tikrąją buvusią padėtį, ateiityje tikrai patarnaus, kai vėl mūsų kraštas bus laisvas, kad tie santykiai būtų ir stipresni ir geresni.

Mūsų Suomijos bendradarbiui už didelį darbą tariame nuoširdų ačiū!

Naujo pasaulinio karo grėsmės reiškinį vis gausėjo. Taip pat Lietuvoje visa eilė skaudžių įvykių paveikė jos gyvenimą. Lenkija 1938 m. ultimatyviai pareikalavo užmegsti diplomatinis santykius; 1939 m. pavasarį Vokietija privertė Lietuvą užleisti jai Klaipėdos kraštą; 1939 m. rudenį Lenkija buvo sunaikinta, Lietuva atgavo Vilnių, bet užtat turėjo įsileisti sovietines jėgas. Visa tai negalėjo neatsiliepti Suomijos santykiams su Lietuva.

Suomių aukšto lygio meno žurnalas „Forum“ 1939 m. sausio numeryje paskelbė panelės Elisabeth Lisitzin ilgėlesnį rašinį apie rašytoją Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę, kuri lankėsi Suomijoje. Ponia Čiurlionienė išsamiai papasakojo apie savo romaną „Šventmarė“, kuriame vaizduojama, kaip rusai bando pavergti ir surusinti lietuvius, tačiau, autorės nuomone, nuoga jėga nebegalima išnaikinti tautos. Rašytoja nė negalėjo nujausti, kad po metų rusai iš naujo pavergs Lietuvą.

Sausio viduryje pianistas Vladas Jakubėnas, lydimas čelisto Kurto Engerto, surengė Helsinkyje koncertą, kurio metu suomių publika turėjo progą susipažinti su jo paties ir komp. Banaičio veikalais. Kritika buvo labai palanki.

Vasario 16 d. buvo paskutinį kartą oficiališkai paminėta Lietuvos nepriklausomybės sukaktis. Kitais metais Suomija tuo metu jau kariavo su sovietais.

Kovo mėn. Helsinkyje įvyko suomių, estų, latvių ir lietuvių studentų (SELL) šachmatų olimpiada, kurioje iš lietuvių ypač pasižymėjo Vl. Jarvuskis.

„Hufvudstadsbladet“ Helsinkyje paskelbė apie Čiurlionį ilgą straipsnį, kurį parašė muzikos kritikas Ralf Parland. Balandžio mėn. paskutinį kartą talkos metu sąlygomis susirinko savo metinio posėdžio suomių-lietuvių draugija.

1939 m. birželio mėn. Lietuvos Šaulių Sąjunga minėjo 20 metų sukaktį. Iškilinėse kaip suomių šaulių korpuso atstovas dalyvavo suomių gen. štabo pulk. N. Hersalo. Taip pat suomių moterų šaulės (Lotta) buvo atstovaujamos jų vadovaujamų asmenų: pp. Fanni Lukkanen ir Helmi Arneberg-Pentti. Ypač gili įspūdi svečiams paliko dainos ir muzikos šventė, kurioje dalyvavo 2500 dainininkų. Moterys dainininkės vilkėjo tautinius drabužius.

Liepos mėn. 4-8 d. Jaemijaervi orinio skraidymo mokykloje įvyko tarptautinės aviomodelių varžybos, kuriose dalyvavo lietuviai Šakelis, Motekaitis ir Statkevičius. Lengvų modelių klasėje į save atkreipė dėmesį Šakelis.

Rugpjūčio mėn. Lietuvos žydų sporto klubo Makabi ekskursija aplankė Helsinkį, o tą patį mėnesį Lietuvos Aero Klubas su ruošė Kaune Pabaltijo ir Suomijos aero klubų skraidymo varžybas. Kaip suomių aero klubo atstovas į Kauną nuvyko jo gen. sekretorius pulk. Paavo Varis. Sklandymo varžybose suomių nedalyvavo, bet užtat modelių varžybose pasižymėjo suomių moksleivis A. Ellila.

(Perkelta į 8 pusl.)

Taip vengrų pabėgeliai pasiekia JAV žemę.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išėina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Su 1956 metais atsisveikinam ir vieni kitiems sakom: laimingų 1957-ju! Laimingų asmeniniam gyvenime, laimingų lietuvių išlaikymo reikalais rūpinantis, laimingų Lietuvai laisvę kellant!

Daznas iš mūsų rimtai susimąstom: vienerių metų, pačių ir gyvenimo rašytus lapus užverčiam. Ir pradėdami naują, nenorim nė galvoti, kad ten bus skausmo dėmių, kad ten gali būti nepasiekimų, kad ten gali būti nelauktų lūžių.

Ir tai žmogiška, ir tai teisinga. Juk niekad didelių darbų niekas neatliko savyje nešdamas nevilgtį. O priešingai, kurie spindėjo tikėjimu ir ryžtu, tie ir tolimus kelius savo siekimams palenkė. Palenksim ir mes, jei iš šios dienos ir rytdienų eidami, ne tik žinosis kelio kryptį, bet ir ypač mokėsime, kaip tuo keliu einant randamas užtaras pašalinti.

Tat iš širdies gilumos visiems ir linkim: eikit ir laimėkit. Laimėkit sau, laimėkit lietuviams, laimėkit Lietuvai!

Zvilgtėjęs atgal, su džiaugsmu norisi suskačiuoti praėjusiais metais atliktus geruosius darbus. O jų būta nemažai.

Lietuviams studentams priklausė padėka už JAV Prezidentui petijios suorganizavimą. Ypač iniciatoriams, kurie atėjo iš aktyvių santariečių eilių. Taip pat ir visai mūsų studentų, kuri šį darbą vykdė.

Tautinė Sąjunga ir jos vadovybė pelnė didelį nuopelną, surengdama šaunų Washingtono sąskrydį. Tuo sąskrydžiu Lietuvai buvo laimėta daug naujų draugų. Tik kurniškos prigimties mūsų broliai, biją šviesto ir konkurencijos, neįstengė šiame didžiuliam darbe įžiūrėti plačių ir naujų užsimojimų.

Lietuvių Bendruomenė iš pasisekė suorganizuoti Lietuvių Kultūros Kongresą ir Dainų Šventę. Nors savaime aišku, kad po tų įvykių dar nepasipylė nauji lietuvių kultūriniai laimėjimai, kaip kas nepagrįstai laukė, bet buvo iš naujo pajudinta dirva tolimesniam darbui.

Po lietuvių kolonijas su pranešimais lankėsi ministras Stasys Lozoraitis ir susirūpinusiems lietuviams davė plačius paaiškinimus, kaip Lietuvos diplomatinė tarnyba dirba, kaip ji nori santykiuoti su visais lietuvišiais ir kaip reikėtų šalinti įvairių veiksmų bendradarbiavimo kliūtis. Jo kelionė paliko gerą įspūdį net ir tiems, kurie prieš Lozoraitį kovoti kasėsi apkasus.

Zvilgtėjęs atgal, su rūpesčiu prisimėni daug mūsų pačių brolių vykdytų tokių pastangų, kurias lietuvių nuo lietuvių toldina, jų bendras pastangas painioja ir pristato dirbtinių kliūčių.

Šiapus uždangos esančios, lietuvių sukurtos Lietuvos laisvini-
mos organizacijos, užuot suartėjusios, kaip daugelis nori, dar toliau viena nuo kitos tolo. Didžio-

ji kaltė dalis priklauso tokiems asmenims ir tokioms organizacijoms, kurios save deklamuoja demokratijos čempionais esant, bet demokratijos kasdieniniame gyvenime nė kiek nepraktikuoja. Tuo klaidingu keliu, visiškai nelauktai pasuko ir bendrinė šalpos organizacija BALFAS.

Ir teisingai buvo pastebėta, kad dėl tokių neapgalvotų pastangų vadovaujantieji gal ir nenukentės, bet bendrasis reikalas gaus tik pamotės trupinius.

Rūpestį kelia ir praėjusiais metais labai mažas lietuviškų knygų derlius. Mūsų žmonės, prisitaikydami prie šio krašto gerą gyvenimo patogumų, pradeda užsimiršti, kas esą. Mažiau skaito lietuviškų knygų, mažiau skaito lietuviškų laikraščių, mažiau ir lietuviškais reikalais besirūpina. O kur tokia padėtis veda — visi labai gerai numanome.

Būtų tikrai džiugu, kad baigiant 1957 metus tokių reiškinių nebūtėtų minėti. O tai yra mūsų valioje, ir mes galime atsiekti, jei tik nepristigsime tautinės ambicijos 1956 metais buvusioms kliūtims iš kelio pašalinti.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Prospect 8-1717
Rezidencijos Republic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Tėčiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.

Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso Everglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

MARGUTIS

vra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalą. Jis išėina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

SIUNTINIAI Į VISUS EUROPOS KRASTUS

UNITED PACKAGE EXPRESS CO.

365 Market St. (arti P. R. R. Stoties), Newark, N. J.
Telef.: Market 3-2277.

Skubiai išsiunčiame maisto produktus, audinius, naujas ir dėvėtas drapanas, valstus ir t.t.

Laikė 6 savaitę siuntiniai pasiekia paskyrimo vietą.

Oro paštą pasiekia greičiau per 7-10 dienų.

Siuntėjas gaus gavėjo parašą patvirtintą pakvitavimą.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Visi persiuntimo mokesčiai ir muitai apmokami čia.

Gavėjas nieko neturi mokėti.

Atnešę ar atsinešę šį skelbimą sutaupysite \$2.00.

KAS ir KUR

• Dirvos redaktorius nuoširdžiai dėkoja visiems bičiuliams, atsiuntusiems kalėdinius ir N. Metų sveikinimus. Neturėdamas galimybės visiems asmeniškai atsakyti, naudojasi laikraščiu ir taria ačiū! Tegul visiems 1957 metai būna geri ir neša džiaugsmą.

• Toronto, Kanadoje, vyksta Kanados meno paroda. Joje išstatyta 107 darbai. Kanadiečiai tarpe dalyvauja ir ten gyvena du lietuviai dailininkai: T. Valius ir V. Brickus, abu išstatę po du darbus.

• Šiais metais Chicagoje įvykusi Dainų šventė, apmokėjus išlaidas, davė \$7,652.24 pelno. Iš viso buvo surinkta per \$22,000 pajamų. Pelnas skirstomas daugiausia lietuviškiems muzikos reikalams.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

• Leonas Narbutis talkininkavo LF surengtame 1941 m. sukilimo minėjime.

• Rita Šimanskytė dainuoja neseniai susiorganizavusio studentų trio Chicagoje.

• Valdemaras Adamkavičius surinko 30 naujų prenumeratorių žurnalui "Lituanus". Šis neįkainojamos vertės vienintelis lietuvių reprezentacinis leidinys, negaundamas reikiamos paramos iš mūsų veiksmų, yra gana sunkioje finansinėje padėtyje, ir net, kaip teko girdėti, Studentų Sąjungos suvažiavime, gali sustoti dėl lėšų stokos. Reikėtų visiems susiimti ir užtikrinti "Lituanus" tolimą egzistenciją. Čia kolegų Adamkavičiaus pastangos yra gražus pavyzdys mums visiems.

• Gruodžio 7 d. skautų ir santariečių jėgomis Bostone buvo surengtas Vinco Kudirkos minėjimas jaunimui. Programoje perdutas montažas, surišęs Kudirkos gyvenimo pyne iš jo paties raštų ir jį pažinusiųjų prisiminimų. Pažvelgtą buvo ir į jo gyvenimo reikšmę iš šiandienio žmogaus perspektyvos. Iš santariečių montaže dalyvavo Vytautas Bruzgelevičius, Vladas Eikinas ir Vytautas Kavolis, o technškai talkino (ir vėliau truputį valšino!) Birutė Danerytė.

• Algis Krikštolaitis paskirtas Chicago Jūros skautų Budžių laivo vado pavaduotoju.

• Chicago Santaros skyrius gruodžio mėnesio susirinkimas buvo pašvestas žiemos sportui — slidinėjimui. Buvo parodytos trys filmos, iškeliančios slidinėjimo meną ir malonumą, duotos plačios informacijos apie Detroito santariečių ruošiamą žiemos stovyklą. Priminta, jog galima bus pačiuožinėti Lake Cadillac esančiose čiuožyklose. Giliai parduotuota pasunkėjusi Vasario 16 d. Gimnazijos finansinė padėtis ir svarstyti būdai kaip galima būtų jai padėti. Santariečiai turi dar su didesniu noru įsijungti į šios Gimnazijos išlaikymo darbą.

Apsvarsčius visą eilę einamųjų reikalų, susirinkimas, kuriam pirmininkavo Ramojus Vaitys, o sekretoriavo Vida Gaškaitė, persikėlė į jaukią itališką svetainę pasivaikšinti "pizzą" kepsniu ir sudainuoti tradicinių studentų dainų.

• A. P. Mažeika ir šeima, Washington, D. C., sveikina draugus ir pažįstamus su šventėmis ir siūnia \$10.00 Mažosios Lietuvos Tarybai.

• LB Detroito Apylinkės Valdyba nutarė įsteigti lietuviškų knygų biblioteką. Šiam tikslui paskirta atitinkama pinigų suma. Bet jų mažai. Be knygų leidyklų ir visuomenės medžiaginės paramos sunku bus tikslą pasiekti. Be pinigų nebus knygų, be knygų — nebus ir bibliotekos. Todėl prašo atliekamas knygas aukoti ir siųsti šiuo adresu: Vl. Pauza, „Neringos“ knygynas, 1906 - 25th St., Detroit 16, Mich., arba Vl. Mingėla, 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich.

• Zenono Pruso ieško jo sesuo Lionė. Pranešti D. Kesiūnaitei, 11316 Gray Ave., Cleveland 8, Ohio, USA.

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raundai tampa sūnakinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkalnimo, ko visada reikalauja draudros kompanijos pirm. ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
625 Engeneer Bldg.
Telef.: Main 1-1773.

Residencija: PENINSULA 2521

LAKE ERIE

LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izolacijos, porčių medžiaga, fanera, durys, langai ir kita. Pramonės medžiaga. Tuoj pristatoma.

ELMER HOCKER, Mgr.
Vienas blokas N. W. iš E. 55 St.
ir St. Clair Ave.
Henderson 1-5080

SKAUTAI

IS PIRMIJOS PASTOGES

(skis) LSS Tarybos Pirmija savo rudens posėdyje priėmė eilę nutarimų. Liet. Skautų S-gos 40 metų sukakčiai atžymėti 1958 m. ruošti Tautinę Stovyklą. Šios stovyklos paruošimo komisiją pavesta sudaryti abiem Vyriausiesiems Skautininkams.

Senųjų skautų šakos nuostatomis paruošti sudaryta komisija iš v. s. dr. M. Budrienės ir v. s. A. Aglinskio. Jie kooptuos trečią asmenį iš jau veikiančio senųjų sk. židinio.

Konstatuotas reikalingas turėti ūkio Komisiją. LSS Kontrolės Komisija paprašyta ištirti buv. ūkio K-jos inventorių ir parūpinti apyskaitą.

Pakėlimai ir apdovanojimai Pirmijai pristatomi prieš balandžio 23 d. ir metų pabaigoje prieš lapkričio mėn. Išimty sudaro apdovanojimai už gyvybės išgelbėjimą, kurie pristatomi tuojau po įvykio. Priimti LSB Vyriausiojo Skautininko pritaikyti pakeitimai Tarptautinio ženklo programoje. Patvirtintas LSB Vadijos sąstatas.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Meškauskas T., E. Chicago \$2.00
Vaicekonis J., Chicago 2.00
Kubil P., Cleveland 2.00
Balsys A., Kensington 1.00
Podziukas J., Chicago 1.00
Oželiene S., Mauteno 1.00
Indreika P., E. Chicago 1.00
Pakalniškis A., Detroit 1.00
Jurgaitis St., Cleveland 3.00
Kusa P., Middle Island 2.00
Pempė F., Philadelphia 1.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

CHICAGO

LIETUVIŲ FUTBOLU KLUBO LAIMEJIMAS

Chicagos Lietuvių Futbolo Klubas, anksčiau vadindasis "Vainuto" vardu, pelnė didelį laimėjimą Chicagos ir apylinkės amerikiečių futbolo — "National Soccer League" pirmenybėse, laimėdamas II diviziono meistrė vardą ir kartu teisę kitais metais žaisti I divizijoje.

Sis klubas yra įsisteigęs perėjęs metų (1955) vasarą, o pirmenybių žaidimuose pradėjo dalyvauti tik 1956 metų pavasarį. Gi rudenį jau buvo pasipuošęs nugalėtojo vardu. Pirmenybėse klubo futbolo komanda laimėjo 11 susitikimų, 1 sužaidė lygiomis ir 2 pralaimėjo. Bendrai per 1956 metų laikotarpį buvo sužaistos 28 rungtynės iš kurių 22 laimėtos, 1 baigtos lygiomis ir 5 pralaimėtos. Tolimesnių išvykų turėtos 4: į Windsorą, Detroitą, St. Joseph, Mich., Rockfordą, Ill. Tolimiausia svečių komanda buvo iš Omahos, Nebr.

Lietuvių komandą daugiausia kartų atstovavo šie žaidėjai: J. Perkūnas, K. Baltramonas, V. Omilijonas, R. Koženias, E. Leifertas, A. Martinkus, A. Malinauskas, J. Kaunas, A. Blaudis, J. Snarskis, E. Sadauskas, V. Sipavičius, J. Linartas ir kt. Klubo pirmininku per šį laikotarpį buvo klubo steigėjas Edv. Sulaitis.

Nuo 1957 metų pradžios klubo futbolo komanda dalyvaus salės "Indoor Soccer" pirmenybėse, o nuo sekančio pavasario vėl lauko varžų ir kartu teisę kitais metais žaisti I divizijoje.

JOE PALOOKA® SAYS

Our Way of Life Means
EQUAL JOB OPPORTUNITY for Everyone,
Regardless of Race, Religion,
Color or National Origin

THE PERSONAL SERVICE CONTRACT

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the MAY Co's BASEMENT store

ISPARDAVIMAS, kurio visi VYRAI laukė

Vyrų vilnoniai kostiumai

Du gerai zinomi gamintojai
pardave mums visas atsargas
žemom kainom

REGULIARI
BUVO
\$50 iki \$69

39.00

Geriausios vietinės ir importuotos medžiagos

- Pure Worsteds
- Tweeds
- Flannels
- Sharkskins
- Shetlands
- Tick Weaves
- Muted Plaids
- Hair Line Stripes

DYDZIAI

Reguliarūs 36 iki 46
Ilgi 36 iki 46
Trumpi 36 iki 44

Vėliausi 2 ir 3 sagų siaurų atlapų stiliai!

Rankų darbo detalės duoda geriausią tinkamumą. Darbas gaminti šiuos kostiumus yra patis aukščiausias vyrų rūbųose. Spal-

The May Co's Basement Men's Clothing Department

Kada rinko Dūmos atstovus

Prof. Prano Gudavičiaus-Gudo išgyventi laikai

BALYS VYLIAUDAS

III

PIRMOJI GYDYTOJO PRAKTIKA IR ROPESČIAI LIETUVOJE

Grįžta namo. 1905 m. liepos mėn. pabaigoje Dr. Gudavičius grįžo namo. Tik išlipęs iš garlaivio, Jurbarko, pakvietė pas ligonį.

Erzvilke taip pat žmonės su laikė ir tempė pas ligonį. Taigi, dar nespėjęs pasiekti gimtinių namų, keliems ligoniams suteikė pagalbą.

Rytojaus dieną pacientų buvo pilnas namas. Visa apylinkė plaukė pas jį. Jis pasidarė labai populiarus, nors čia, Rusijos valstybės ribose, jis dar neturėjo praktikos teisės. Pagal to meto nuostatus, užsieniuose baigę aukštuosius mokslus, turėjo išlaikyti valstybinius egzaminus ir gauti gydytojo praktikos teises. Iki tai nepadaryta, užsieniuose baigę mokslus gydytojai galėjo veikti tik fclerico teisėmis.

Gudavičius j tai nė maž nekreipė dėmesio, kai žmonėms skubiai reikėjo teikti pagalbą. Trumpu laiku daug pasitarnavo žmonėms.

Gilus liūdesys. Iš Berlyno grįžęs namo, nerado brangiausios savo motinos, kurią jis labai mylėjo. Motina jam buvo didžioji parama be tėvo, nė tik medžiagiškuose reikaluose besimokanti, bet ir morališka paguoda ir viintelė didžioji sielos ramintoja.

Jo skausmą baisiai didino tai, kad jis apie jos mirtį nieko nežinojo iki atvyko į namus. Broliai, žinodami, kad jis laiko egzaminus, jam neprašė, nes nenorėjo tuo metu sudaryti skausmą ir pakenkti egzaminų eigai.

Motina mirė 1905 m. gegužės mėnesį. Taigi grįžęs rado tik jos kapą. Taip skaudus buvo tas įvykis, kad jo nepamiršo iki mirties. Žinant jo labai tvirtą, kietą ir stacią būdą, galima suprasti, kaip jis brangino savo motiną.

Nesusišalinti su valdžia. Kartą išvykstant pas gimdančią moterį, kuri kraujavo ir buvo reikalinga skubios pagalbos, ir kiemą įvažiuo viena mandra ponija. Pasisakiusi esanti Jurbarko žandaro žmona, būtinai reikalavo tuojau patikrinti jos sveikatą.

Gudavičius paprašė palaukti. Kai su tuo nesutiko, pasiuntė ją po velnią ir skubiai išvyko. Tuo įsiseidusi, ji Gudavičiui įskundė gubernatoriui, kad jis verčiasis gydytojo praktika, neturėdamas tam teisių.

Gubernatorius jį išaukė pasiaiškinti. Tuometinis gubernatorius Veriovinas, išklauses patarškinimų, laikinai leido verstis gydytojo praktika. Tai padarė dėl to, kad dėl 1905-6 metų revoliucinių įvykių visi universitetai buvo uždaryti ir nebuvo galima laikyti valstybinių egzaminų.

Tais pačiais 1905 m. už revoliucinę veiklą įkliuvo jo sesuo. Kadangi tada Gudavičius jau gerokai uždirbdavo, todėl pats samdė advokatus ir papirkinėjo atsakingus rusų pareigūnus, kad palengvintų sesers padėtį ir pakreiptu būla pageidaujama linkme. Dėl to sesuo, vietoje sunkių darbų, tegavo tik 2 metus paprastai kalėti. Kalėjime ji ir mirė.

Prie paties Gudavičiaus, kaip vėliai grįžusio į Lietuvą, policija negalėjo prisikabinti. Policija įtarė Gudavičiaus brolį, kad jis laikas ginklus ir kurstas valstiečius. Tuo tikslu 1906 m. pradžioje, Latvijoje numalšinusi sukilimą, atvyko dragūnų kuopa kratotos daryti. Raiti gyventojai net nuo Raseinių pranešė Gudavičiui apie atvykstančius karius.

Seserį išsiuntė kitur, o Gudavičius su broliu Jonu pasiliko na-

mie ir laukė. Į sodybą atvyko užtaisytais ginklais. Nieko neradę, jie suėmė brolį, o daktarą, visos kuopos karių lydimą, nuvežė į Erzvilką.

Tai įvyko per Tris Karalius. Miestelyje buvo pilna žmonių. Tai išvydę, visi vyrai griebėsi kirvių, branktų ir kitų daiktų ir rengėsi išvaduoti suimtusius. Mat, jie manė, kad ir pats daktaras yra suimtas.

Daktaras juos nutildė ir tuo būdu buvo išvengta didelio kraujo praliejimo. Dar tebesant Erzvilke, Gudavičius vadovaujant karininkui įteikė 50 rublių kasių, ir tas brolį paleido. Po didelių ceremonijų abu patenkinti grįžo namo.

Gudavičiaus brolis buvo valstiečių kasininkas, griežtai sąžiningas žmogus. Mokesčius benrenkant, susidarydavo kasai nepriklausęs perteklius, ir kurį pretenduodavo valstiečių ponai. Jam nesutikus tų pinigų pasidalyti, valstiečių sekretorius surašė melagingą skundą, pakišo viršaičiui, nemokančiam skaityti, pasirašyti ir baigta.

Policija vėl suėmė ir išvežė į Raseinius. Po poros dienų ten nuvyko ir Dr. Gudavičius. Raseinių policijos viršininkas nepaaiškino suėmimo priežasties ir neleido su broliu pasimatyti. Tuo reikalus jis pasiuntė telegramą gubernatoriui su apmokėtu atsakymu ir prašė leisti pasimatyti su broliu.

Belaukdamas gubernatoriaus atsakymo, pradėjo šnekėtis su vienu valdininku. Pagaliau tas valdininkas prižadėjo Gudavičiui aplankyti viešbutį ir pasišnekti. Ir tikrai susišnekojo.

Valdininkas atnešė visą bylą, kurioje Gudavičius rado viršaičio pasirašytą skundą ir sužinojo visą suėmimo priežastį. Tą skundą nusirašė. Gavęs gubernatoriaus sutikimą, aplankė brolį ir tiesiog nuvyko į Jurbarką pas žemskį, kuris neįstytęs bylos įsakė brolį suimti.

Zemskis jį labai maloniai priėmė ir pristatė savo žmonai, kaip žymiausiajį Erzvilko valstiečių socialista. Gudavičius kalbėdamas su žemskiu, išsitraukė revolvėrį ir, sukdamas jį ant piršto, grasinamai išdėstė brolio suėmimo bylą, kaltino jį, kad neištyręs reikalo suėmė brolį ir pareikalavo kiek galint gerčiau šį reikalą ištyrėti, kad brolis būtų paleistas.

Zemskis, Dr. Gudavičiaus reikalaujamas, pasiuntė į Erzvilką raitą pasiuntinį su įsakymu rytdienai sušaukti valstiečių sueigą. Į sueigą, drauge su Gudavičiumi, atvyko ir žemskis. Sueigai sekretoriavo pats Gudavičius, nes viršaitis ir raštvedys pasislėpė. Sueiga vienu balsu patvirtino, kad Gudavičiaus brolis niekuo nėra nusikaltęs, nekurstęs nemokėti mokesčių, neagitavęs kirštinio ir nesąs užkrečiama žaizda. Prašė jį, kaip neteisingai sumimtą, paleisti. Šį nutarimą Gudavičius pasiuntė gubernatoriui. Brolis buvo paleistas.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Dabar kasdieniniai Vengrijos sostinės Budapešto valdai. Tarp sugriautų namų, iš kaimų atvežus maisto produktų, vyksta turgus.

Po to Raseinių policijos viršininkas pradėjo aiškinti, kas galėjo išduoti skundą iš jo rankose buvusios bylos. Vieną nekaltą, bet įtartą valdininką, atleido iš pareigų. Gudavičius ir čia nenusileido: kovojo iki galo. Parašė gubernatoriui, kad atleistasis valdininkas yra nekaltas, o skundą matęs viršininko kaciarijoje. Gubernatorius tą viršininką išskėlė, o atleistąjį valdininką grąžino į savo pareigas. Tai įvyko 1906 metais.

GUDAVIČIUS — II DŪMOS NARIYS

II Dūmos narių rinkimai. Pirmajai Dūmai, kaip opozicinei, nelaimingai baigus savo dienas, Caro vyriausybė stengėsi Antarąją Dūmą išrinkti bent jau pakenčiamesnę. Todėl buvo stengiasi j II Dūmą daugiau išrinkti valstiečių.

Tais sumetimais įstatymas numatė, kad valstiečių atstovų gali būti renkamas asmuo, kuris pats turi ūkį ir pats ūkininkauja. Kadangi Gudavičius dar nebuvo išlaikęs Rusijoje valstybinių egzaminų ir tokiu būdu neišstojęs iš valstiečių luomo, pats turįs ūkį ir ūkininkaujas, atitiko visas valstiečių atstovui rinkti nustatytas sąlygas.

Dūmos nariai buvo renkami taip. Valsčiaus įgaliotiniai išrinko du atstovų; vieną iš jų Gudavičius. Valsčių išrinktieji, susirinkę į Raseinių aps. centrą iš viso apskr., išrinko 7 atstovus. Apskričių išrinktieji atstovai, susirinkę iš visos gubernijos atstovų 35 valstiečių atstovai, 30 dvarininkų ir 30 miestelių atstovų.

Visi valstiečių atstovai apsiuntė "Petrailio" viešbutyje, Rotušės aikštėje (mūsų laikais buvo Centr. Vaistų sandėlis). Į Kauną suvažiavusiųjų atstovų tarpe prasidėjo agitacija. Tuo tikslu atvyko Steponas Kairys, Mažylis ir Vl. Požėla.

Dvarininkai buvo išsiskyrę du kunigus, Kazlauską ir Macijauską, kurie turėjo būti "titeliu" tarp valstiečių ir dvarininkų. Aštri kova vyko tarp valstiečių ir dvarininkų atstovų. Valstiečiai blokaivosi su miestelėnais, kad tuo būdu j Dūmą nepatektų dvarininkai.

Buvo susitarta taip, kad miestelėnai, išrinkę Stašinską, blokuosis su valstiečiais, kad būtų išrinktas žydas Abromsonas, o

* SPAUDA *

VENGRIJOS TRAGEDIJA PATVIITINO SENĄ TIESĄ...

WE LET HUNGARY DOWN — tokia antraštė buvo atspausdintas Cleveland Press dienraštyje 1956. 12. 3 d. vedamasis. Jis tikrai vertas dėmesio, nes išreiškia

miestelėnai palaikys valstiečių kandidatus.

Nors dvarininkai laužyta lietuvių kalba kvietė valstiečius "brolius lietuvius" su jais blokuotis, bet iš to nieko neišėjo. Čia dar nemaža svėrė ir tas momentas, kad išvaikytieji I Dūmos valstiečių atstovai, susirinkę Suomijoje, paskelbė atsisaukimą į Rusijos valstiečius. To atsisaukimo dėl kažkurių priežasčių nebuvo pasirašę kai kurie lietuvių atstovai (buvo Dūmos nariai: Milvydas, (dvarininkas) ir kun. Jarulaitis).

Tai patyrę, valstiečiai, nusistatė prieš kunigus ir dvarininkus. Todėl, išvykstant iš Raseinių į Kauną rinkti Dūmos narių, valstiečiai reikalavo nerinkti kunigų ir dvarininkų. Dėl tos priežasties ir vyskupo atstovui pakvietus į pamaldas prieš rinkimus, niekas nenuėjo.

Nustatyta tvarka pirmiausia į Rotušę susirinko visi 35 valstiečių atstovai išrinkti vienam Dūmos nariui nuo valstiečių. Per šiuos rinkimus vienu balsu buvo išrinktas Dr. Gudavičius. Po to jau visi atstovai susirinko bendrai rinkti likusių 5 Dūmos narių.

Dr. Pr. Gudavičius buvo išrinktas nuo valstiečių budėti prie urnos. Prieš vykstant į rinkimų salę žydai pareiškė, kad jie norėtų 2 žydu atstovų. Tada Kairys ir Gudavičius kietai pasiūlė rinkti vieną žydą liberalą ir 1 žydą socialdemokratą. Po to žydai sutiko su 1 savo atstovu liberalu, tačiau pareiškė, kad, jeigu 1 žydu atstovas nebūtų išrinktas, tai jie blokuotųsi su dvarininkais ir reikalautų atstovus rinkti iš naujo.

Prasidėjo balsavimas. Balsai buvo dedami į urną. Už — balti ir prieš — juodi lapeliai. Baigiant balsuoti, urnos rodyklė automatiškai parodė balsų skaičių. Kai Gudavičius, sėdėdamas prie urnos, pamatė, kad už kun. Kazlauską paduota 30 baltų ir 65 juodi balsai, taip iš džiaugsmo susijaudino, kad neiškentęs sušuko: "65-30!" Tokiu būdu visi suprato, kad už kun. Kazlauską paduota 65 balsai, vadinasi, išrinktas.

Dvarininkai nebesusilaikė, ir ėmė šaukti: "Vivat Polonia!" Gudavičius atsisėdęs atsispausdino, kad už Kazlauską paduota tik 30, o prieš — 65 balsai. Visi nutilo, o Gudavičius dvarininkams pridūrė: "Matot, "broliai lietuviai", yla išlindo iš maišo!" Dvarininkai vis dėlto manė kad Gudavičius tyčia norėjęs iš ju pasijuokti. Jei būtų įvykę kitaip, būtų suiręs valstiečių blokas su miestelėnais.

ne tik šio dienraščio leidėjų, skaitytojų, bet ir laisvojo pasaulio viešumos nuomonę.

— Jungtinių Tautų pajėgumas ir ryžtumas Vengrijos krizėje yra nepagirtinas. Ir tai liečia kiekvieną JT narį, įskaitant Jungtines Valstybes, — rašoma.

Jungtinės Valstybės griebsi iniciatyvos byloje prieš draugišką Didžiąją Britaniją ir Prancūziją. Kodėl toks abejingumas daryti tą patį prieš raudonuosius? — klausia laikraštis.

— Jungtinės Valstybės ir Jungtinės Tautos abi pripažįsta režimą, kuris atkeliaivo į valdžią ant raudonosios armijos tankų ir per tūkstančius vengrų lavonų. — stambiomis raidėmis pabrėžia.

— Kenčianti vengrų tauta nenori pripažinti to režimo ar bendradarbiauti su juo. Kodėl mes turime tai daryti mūsų patogumė?

Greetings and Best Wishes
For a Pleasant Holiday

THE OHIO
MECHANICS
LAUNDRY CO.

INDUSTRIAL LAUNDRY

and CLEANING

GARMENT SUPPLYS

4730 LEXINGTON AVE.
HE 1-9305

Greetings and Best Wishes
To You All

SHERWIN
HARDWARE CO.

Plumbing, Electrical Supplies,

Glazing—Headquarters for
Sherwin Williams Paints and
Varnishes

740 EAST 185th STREET
IV 1-2092

— Begėdiška tiesa yra ta, kad laisvasis pasaulis apleido vengrų tautą.

Toks Clevelando dienraščio vedamasis priklauso prie daugelio panašių Amerikos visuomenės pasisakymų, kurie, deja, tik paguodą teteikia kovojantiems už geležinės uždangos.

Vengrijos tragedija parodo mums kaip apsigaua sukilėliai, kada jie per daug pasitiki savo draugų ir laisvojo pasaulio pagalba ar intervencija. Ar anais laikais nebuvo nusivylę užsieninė parama Lietuvos ir Lenkijos sukilėliai (1831 m. ir 1863 m.)? Ar nesitėkėjo užsienio pagalbos ir nusivylė Rusijos baltieji 1917 — 1919 m. desperatiškoj kovoj prieš raudonuosius?

Iš šalies žiūrint, vengrų sukilėliai pradėjo gerai, ir jiems, reikia manyti, būtų pavykę, jei ne tas "nelemtas" Izraelio valstybės žygis prieš Egiptą, greičiausia, iš anksto sutartas su anglais ir prancūzais. Jeigu ir buvo numatoma Egipto, inspiruoto Maskvos, invazija į Izraelį (sausio gale), tai ar jie negalėjo palaukti vieną kitą savaitę ir atlikti savo agresiją kiek vėliau, leidžiant palankiau vengrų tautai spręsti savus reikalus?

Čia ir aiškėja bene tradicinė anglų politika: neatsižvelgiant į kitas tautas, ginti savo interesus "geromis progomis", kad turėti mažiausia savo kraujo nuostolių...

Nors Lenkijos, Vengrijos sukilimai, o taip pat galimi sukilimai kituose satelituose parodė Maskvos silpnumą prieš Visos ir Dunojaus, tačiau su Vengrijos sukilimu Vakarai praleido puikią progą kaip reikiant paspausti Krenliū. Kitos tokios progos reikės ilgai laukti.

Gi tikrai pilną užuojautą ir supratimą pavertiems parodžiusią Amerikos visuomenę — spaudą, radiją, televiziją, organizacijas, reikia tik sveikinti. Tikėkime, kad ir Lietuvos laisvės kovoje ta pati visuomenė parodys daugiau supratimo ir užuojautos.

Specialiai tenka džiaugtis Clevelando didžiąja spauda, kuri yra gana jautri ne tik Lenkijos bei Vengrijos reikaluose, bet ir kitų pavergtų kraštų išlaisvinimui. Tik tektų pageidauti, kad tautos nebūtų rūšiuojamos pagal jų žmonių skaičiaus didumą ar jų itakingumą, bet pagal tikrą žmoniškumą. Pasaulio taikai vienbūdai reikšmingos Izraelio, Lenkijos ir Vengrijos valstybės, kaip ir Pabaltės valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija.

Mes tikime, kad kaip Izraelio reikalų Cleveland Press neseniai pirmajame puslapyje paskelbė Clevelando rabino Abba Hillel Silver ilgą Izraelio "agresijos" pateisinimą ir priekaištus JV vyriausybei, taip, reikalui esant, bus duota tinkama vieta ir Lietuvos reikalų gynimui.

Ed. Karnėnas

Invalidų padėka

Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė" Centro Valdybai, Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė" Savišalpos Fondo Komisijai, Lietuvių Sąjunga "Ramovė" Skyrių valdyboms ir visiems ramovėnams,

Lietuvių Tautinei Sąjungai ir jos nariams, Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungai ir jos nariams,

Lietuvių Šaulių Sąjungai ir jos nariams, Kunigaikštienės Birutės Karių Seimų Moterų Draugijai ir visoms birutietėms,

Lietuvių bendruomenei, lietuviams skautams, pavieniams lietuvinams aukotojams, ir visiems kitiems lietuviams aukotojams.

Šių metų Lietuvos Kariuomenės šventės progą aukojusiems — Kunigaikštienės Birutės Karių Seimų Moterų Draugijai —

100 dolerių, Lietuvių Tautinei Sąjungai, Philadelphijos skyriui — 25 dolerius, Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungai — 10 dolerių, Vincui Matiuksui — 10 dolerių. Taip pat "Laisvoji Lietuva" redaktoriui ir bendradarbiams už siuntinėjimą nemokamai "Laisvoji Lietuva" L. L. Kovų invalidams ir Kario redaktoriui ir bendradarbiams už nemokamus skelbimus ir siuntinėjimą Kario žurnalo L. L. Kovų invalidams.

L. L. Kovų Invalidų Draugijos dėkoja rėmėjams ir aukotojams ir linki laimingų Šventų Kalėdų ir linksmų Naujų Metų. O didžiausi mūsų linkėjimai — ko greičiausia sulaukti laisvos Lietuvos.

L. L. Kovų Invalidų Draugijos Valdyba

Greeting and Best Wishes
To Our Many Friends

L & H FREIGHT
LINES INC.

CARRIERS OF PAPER
AND PAPER PRODUCTS

4600 BROOKPARK RD
SH. 1-2049

BEST WISHES
To You All

A. GORDON FURNITURE
COMPANY

2201 Superior Avenue

PR 1-2622

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLEVELAND
REGISTER AND
GRILL COMPANY

3188 EAST 80th ST.

VU 3-4418

Greetings and Best Wishes
To My Many Friends

BILL'S PURE OIL
SERVICE

WHERE YOU GET THE
FINEST IN SERVICE

905 EAST 185th ST.
IV 1-9614

STUDENTU ŽODIS

Nr. 53

Redaguoja: D. Bartuškaitė, G. Musteikytė, R. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. adresas: 16817 Stoepele, Detroit 21, Mich.

Nr. 53

Studentai ir intelektualizmas

Soeren Kierkegaard, pirmasis egzistencialistų, juokais paminėjęs, suskirsčiusį žmoniją į karininkus, tarnaites ir kamininkus, ir pridėjęs, kad ir toks suskirstymas pajėgia sužadinti vaizduotę. Juk vaizduotės išjudinimas iš snūduriavimų vieninteliai įprasmia ir pateisina racionalizmą.

Tūlių studentų didingos, tačiau nebūtinai tikslios lygtys, kaip ir visų kitų pasaulėžiūrai begalvojančių, priverčia girdintis susimąstyti. Pagaliau visumoje, šių studentų troškimas pasigiminti teoretinę mašiną ir pakinkyti ją kasdieninio gyvenimo reikalams gan šauniai atskiria nuo tų žmonių indifferentiškumo, kurie leidžia istorijai rutuliotis be jų.

Gi iš kitos pusės, studentų nepajėgumas parašyti didesnių ir taip greit nepraeinančių veikalų

yra tragiška išdava situacijos, kurioje visi randamės. Jaučiame, kad šiandien svarbiausia išdėstyti ir pabrėžti, jog žmogus vertingas ir neprilygstamas, bet nemokame šios tiesos pasakyti be abstrakcijų ir ideologinių ginčų.

Tačiau susipažinę su šių studentų teorijom, mes geriau suprastime ir įvertinsime dabartinę situaciją, kuri ir iššaukė tas visas teorijas. Studentų pažiūros yra veik išimtinai šiandieniškos. Jos labiausia iškelia šių laikų rūpesčius, lietuviškuosius ir bendrinius žmogiškuosius; jos yra tartum rodyklė mūsų tolimesniam kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo vystymuisi.

Visa, kas paprastai pas vyresnius tepalieka sąmonės požemiuose, jaunime iškyla visu smarkumu ir spalvingumu. Suprasti studentus tad ir yra pažinti beatsiskleidžiančią ateitį.

Šių dienų filosofija

Red. Pastaba. Šis straipsnis klajojo po redakcijas penkis metus. Nespausdinimo priežastys buvo išvadų dogmatizmas, pozityvistinės filosofijos išskėlimas, kai kitos srovės nuneigiamos. Tačiau šis spausdinimas, kaip dangi šiandien, pozityvizmo amžiuje, negalime nuneigti pozityvizmo svarbos; o šia prasme straipsnis yra informacinio pobūdžio. Jei jis kovingas, tai tik išdava autoriaus anuometinio jaunatviškumo, nes straipsnis buvęs jo pats pirmasis. Vengdami tik propagandos, bet nė vien giame pasaulėžiūrų įvairumo nelyg primės skaldačios nelygindius į daugybę nuostabių spalvų.

Iš pirmo žvilgsnio atrodyti, kad nūdienės filosofija yra tapusi tingine ar nusivilele. Tartum filosofijoje daug prikalbėta, bet iš tikrųjų nieko nepasakyta, nes jos tiesa nėra tokia tikra ir nepajudinama kokia ji yra mokslo.

Gali kartais filosofija būti įdomi, bet dėl to nepasidaro ji tikresne ar naudingesne. Tai atsitinka dėlto, kad filosofija neturi užtenkamo mokslo pagrindo kaip filosofinio mokslo faktų kriterijų ir metodologijos, kad patikrintų pasikartojančias teorijas (plg. Rudolf Carnap, Hans Reichenbach ir kt.).

Užtat šiandien ir nėra visuotinės filosofinės pasaulėžiūros; iš ko pagaliau išvedama, kad filosofija nėra pritaikoma naudinti ar vargu iš viso įmanoma, kadangi filosofija yra ne mokslas, bet savotiškas žodžių menas, per kurį laisvai pasireiškia žmogaus nuotaikos. Todėl visi žmonės esą lygiai filosofai ir ne filosofai, žiūrint ar jie mėgsta ar nemėgsta žaisti žodžiais.

Ši pažiūra į filosofiją yra tipiška šiandieniniam Vakarų pasaulio žmogui, daugiau ar mažiau moksliškai begalvojančiam. Patys filosofai sustiprino šį nusiteikimą, kai devyniolikame amžiuje laisvės kovų romantikos įtakojė vokiečių idealizmo srovė įtvirtė į poegelinį irracionalizmą.

Pastarojo įtaka itin stipri ir pas mus lietuvius. Vietoj grynos filosofijos lietuvių filosofai dažniausia gildena poezijos, žmogaus laimės ir likimo, tautos misijos klausimus, visuomenei vienai ar kitaip pasidalinant.

Tas dar ryškiau matosi iš mūsų šiandieninės poetų kartos gaumio, kai pažangaus filosofo (apie kurį vėliau) tekstų ieškoti su žiburiu.

Jei giliau pažvelgus į šių laikų žmogaus asmenybės psichologinius bruožus, tekstų pripažinti, kad be savo racionalumo, jis slepia savyje daug romantiškų savybių, beje, kilančių iš ilgos moksliško nežinojimo praeities. Gi mus tremtinis pats gyvenimas padarė romantikais, nes mes dėl savo išgyvenimų esame labai jautrūs savo laisvei ir todėl nepernesame bet kokio dvasinio determinizmo. Bet jei ne tragiška, tai ironiška patirtis rodo, kad romantikas nusikalsta gyvenimui, kurio jis trokšta daugiau negu kas kitas. Jis nori vien tik jausti, o ne galvoti, kai gyvenimas turi savo griežtą dėsninę, kurį suvokus bus racionaliai ir gyvenama. Vaikas turi išmokti neliesti ugnies, jei ja nori džiaugtis.

Vis dėlto filosofija yra mokslas, nes jos tikslas yra tiesos pažinimas. Ji kaip kiekvienas mokslas turi tas pačias užduotis: įspėti ir valdyti. Bet filosofija yra atsilikusi dėl minties ekonomijos (konkretizavimo) ir jos implementavimo (instrumentacijos) trūkumo, t. y. racionalizmas ir kritika nespėja sekti intuicijos. Tai irgi charakteringa žmogui antropologiškai, nes žmogus daugiau ieško negu randa, nors tikrumoje teranda jis tik tai, ko ir ieško. Kitais žodžiais, pasaulis nėra didesnis už mus ir mes nesame didesni už pasaulį, nes mes patys surandame pasaulio dėsnius, kurie visai visatai, ne išskiriant mūsų, absoliučiai galioja. Tačiau filosofijoje vis dar didelis palinkimas nepažaboti vaizduotės.

Dabarties filosofija yra pasidalinusi į dvi pagrindines kryptis. Vienos krypties filosofai siekia sugrįžti į įvairių periodų praeitį (dėl skonio ir politikos), semdami sau jėgos ir įkvėpimo modernaus dvidešimtojo amžiaus problemoms.

Antroji kryptis suprato, kad filosofijoje per daug "dvasios" ir per mažai "kūno" ir ryžosi filosofijai duoti instrumentus. Pastaroji yra progreso ir ateities kryptis, kai pirmoji yra esmės regresas kryptis, projektuojanti dabartį į praeitį, kuri tokiam už-

daviniui ir prie geriausių norų liks persiurta.

Pastebėtina, kad abi kryptis, prisitaikydamos prie modernaus žmogaus sąmonės, kalba realizmo vardu. (Egzistencializmas yra perdėm vaizduotinis ir net nesidangsto jokių realizmu — todėl savo paties prisipažinimu nėra filosofiniai reikšmingas, nors gal meniškai ir įdomus).

Filosofijoje instrumentų trūkumą galima palyginti su gamtos mokslais prieš jų išsivystymą, kada pastarieji turėjo per daug teorijų ir per mažai būdų, įgalinčių jų patikrinimą eksperimentacijos keliu.

Mokslas be eksperimentacijos yra bevertis žinojimas, nes toks žinojimas nesuteikia jėgos prieš gamtą. Naujos krypties filosofija, iš kurios ryškiausias Vienos mokyklos pozityvizmas, dabar išdirba savo pačios visuotinę metodologiją. Instrumentų atradimas ir jų išstobulinimas remiamas žmogaus simbolizacijos procesu, kuris stebimas iš psichologinio taško.

Žmonės yra gyvūnai vartoja ženklus. Mūsų kultūra ir civilizacija yra pagrįstas ženklų naudojimu. Ženklus sukūrimas ir sujungiam juos į sistemas pagal savo sąmoninę prigimtį. Procesas, kuriame veikia ženklas, vadinamas semioze.

Šis vyksmas, pastebėtas jau senovės graikų, turi tris ar keturis veiksnius: tai kas veikia kaip ženklas, tai ką ženklas reiškia ir tai kokį įspūdį sudaro ženklas aiškintojui.

Šie trys semiozės padaliniai gali būti pavadinami signatūm, designatūm, interpretacija; aiškintojas gali būti įskaitomas kaip ketvirtas veiksnys, tačiau aiškintojo privalumus teiškodami moksliško galvavimo žmogus (racionali sistema), bet ne poetas (neracionali sistema).

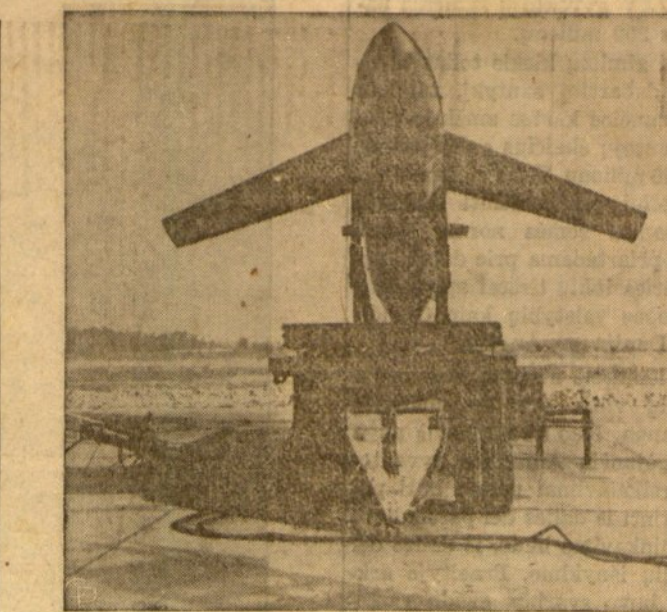
Šis vyksmas išaiškina ženklų prasmę, t. y. kai sakom, kad šis posakis reiškia tai ir tai. Pav.: gydytojas nutaria atitinkamai pasiegti (I) su ligonio stoviu (D) pagal ligos simptomus (S). Nors pati semiozė susideda iš trijų dalių, abstrakcijos būdu semiozėje galima surasti dvigubų santykių, kad juos tiksliau išnagrinėjus.

Vienas iš tokių dvigubų santykių yra ženklų santykis su daiktais (jų atitinkamumas daiktams). Šitas santykis yra vadinamas semantine semiozės dimensija (kalbine dalimi), o paskiras mokslas semantika. Šio santykio išaiškinimas išpus metafizinius rūkus ir migles, o kur nebus įmanoma ko nors iš tų miglų išspausiti, teks tokias sistemas ir jų aiškintojus perduoti psichiatrams.

Kitas santykis yra tarp ženklų ir pačių aiškintojų. Jis pajėgs nustatyti ribas poetams ir aiškiaregiams. Ta mokslinė disciplina vadinama sintaktika (logika). Pastasasis nagrinėjimas yra logikos apšvarinimas nuo pašalinio bereikšmių priedų, ir tuo būdu eksperimentacija logikoje yra įmanoma, pav.: šiandien progresas logikoje įgalina automatišią technikoje (kombinatoriką).

Taigi, simbolinė logika yra tuo pagrindu, kuriuo nagrinėjamas žmogaus simbolizacijos procesas. Tai yra legaliniai platus žingsnis nuo Aristotelio "Organon" (logikos vadovėlio), panašūs skirtumai tarp prieš — eksperimentinės fizikos.

Aristotelio logika šiandien jau nėra jokia logika, greičiau tik logikos šešėlis. Simbolinės logikos esmė ir skirtumas nuo tradicinės logikos yra tame, kad tradicinis loginis matriksas "taip

Pirmasis bepilotinis JAV bombonešis, paleidžiamas nuo specialaus įrengimo.

yra" (o iš kur galėjo Aristotelis žinoti, kad būtinai "taip yra"?). Pakeičiamas "jei taip, tai sekty tai". Kad būtų dar saugiau teigiama, dabar norima (1951 metais) simbolinę logiką praplėsti iki "jei norima kad būtų taip, tai sekty tai".

Simbolinės logikos tėvu laikomas Gottfried Wilhelm Leibniz (1646-1716), kurio veikalas "Monadologija" yra nelyg įvadas ateities visuotinai filosofinei metodologijai. Jis sako, kad žmogus teturi mąstyti moksliškais dėsniais. Tačiau Leibniz irgi pasimetė metafizinuose voratinkliuose, nedrįso užstraukti metafizikų rūstybės ir nesileido proto vedamas iki galimų išvadų.

Tokiu būdu simbolinės logikos eksperimentalinė stadija teprasidėjo su Gottlob Frege, kai 1879 metais Halle'je jis išleido savo "Begriffsschrift". Paminėti šie simboliniai logikai kaip Carnap, Boole, Church, DeMorgan, Carroll, Gödel, Lukasiewicz, Peano, Peirce, Quine, Russell, Tarski, Wang, Wittgenstein, Zermelo ir t.t.

Ypatingos svarbos yra Russell ir Whitehead veikalas "Principia Mathematica", išspausdintas 1903 metais. Gaila, kad Whitehead, kaip ir Einstein, vėlesnia-

me savo gyvenime nuklydo vėl į metafiziką ir tapo regresu aukomis. Pažymėtina, kad simbolinėje logikoje yra neapibrėžta didelis autoritetų sutarimas dėl pagrindinių problemų, kai kiekvienas metafizikas turi savo privačias sistemas. Alonzo Church sudaryta iki 1935 metų "Bibliografija" yra neapšėnoma logikams. Taipogi visi didesni atradimai yra spausdinami tarptautiniame "Journal of Symbolic Logic".

Lietuviai teoretinėje logikoje nėra padarę savo įnašo. Tiesa, vienas kitas pažangesnis inžinierius yra panaudojęs kombinatoriką techniškuose darbuose, bet

pasaulėžiūrinių dalykų nelietė. Pozityvizmas yra pas mus apleistas, bet tenka tikėtis, kad Vakarų pasaulyje bestudijuojas jaunimas įneš jį į mūsų pasaulėžiūrinių gyvenimą. Yra žinių, kad šiam darbu yra jau besiruošiančių žmonių.

Dabartinis filosofinis uždavinys yra visų mokslų unifikacija. Tai reiškia, kad kaip senovės Graikijoje filosofija buvo kosmologinių mokslų pradžia, kaip viduramžiuose ji buvo kultūros ir civilizacijos dvasinio centru (apart jos piktnaudžiojimo), taip ateityje filosofija taps stebuklingosios technikos karūna. Šalia mokslinės filosofijos progreso jaučiama pažanga ir mokslineje etikoje. Šiandieninis Sokratas yra racionalistas socialinis darbuotojas, grindžias savo artimo meilę ne poezija, bet žinojimu.

Svarbiausi etiniai klausimai yra šiandien ne dvasių išganymas, bet socialinis ir ekonominis gerbūvis. Etninis progresas modername amžiuje nebus užtikrintas paskiro pasiaukojimo pavyzdžiu — bet planingos socialinės darbuotės, išplaukiančios iš pozityvizmo pasaulėžiūros.

Šiandieninė filosofija žengia progreso keliu. Bet kol kas dar vis tebesama prisirengimo stadijoje. Modernūs filosofai šiandien dar nesusivinta per metafizines ūkanas, bet ilgai niei niekals naują pasaulio vaizdą.

Iš dalies dar laikas nepribrendo sugėdinti lieptus su tradicija, nes toje tradicijoje glūdi daug pozityvistinių elementų. Žodžiu, kelias yra evoliucinis. Dėl to užsklandai labai tinka Sv. Povilo žodžiai: "Taigi, žiūrėkite, broliai, kad atsargiai turite elgtis; ne kaip neišmintingi, bet kaip išmintingi, gerai, nes dienos yra piktos. Todėl nebūkite neprotinai". (Efėz., v: 15-17).

Iš santarietiško laiško

Mielas Bičiuli,

Anų linksmų piliečių kritika, kad mes nutolstame nuo tikro žmogiško gyvenimo, kai kuriais atvejais visiškai teisi. Pasiškiečiau šiuos nutolimus tam tikru nerūpestingumu žmogui, kurio, deja, galbūt neišvengiamai pasitaiko kiekvienoje organizacijoje. Vieną nuo žmogaus atitraukia politika, kitą — vizijos, kurias jis nešioja savo paties galvoje.

Pirmasis valandas prasėdęs prie nesvarbių politinių ginčelių, bet nepasirūpęs suprasti savo bendradarbio (ar net paruošti susirinkimui geros programos), antrasis taip hermetiškai užsitaręs savo idealų užburtame ratte, kad gyvo žmogiškumo šauksmas jo nebepalies.

Filosofai dažnai nesirūpina žmogumi, o tik tuo, ką jam nori pasakyti. Bet dėl to jie galų gale jam nieko ir nepasako: o tik sau pačiam.

Bet aš kategoriškai užginčyčiau, kad santarietiečių idėjinis darbas yra tokio atitraukinio pobūdžio. Mes galvojame tikrai apie žmogų ir jo problemas, ku-

rių pati didžiausioji yra tai, kad jis gyvena.

Mūsų galvojimas kartais atrodo abstraktus dėl to, kad, pradėdami savo darbą, turėjome išsyko atakuoti pagrindines problemas — o jų buvo daug ir visos komplikotos.

Mūsų galvojimas išsyko tapo gyvesnis — nors jis paliktų ta pačia galvojimo rūšimi —, jei mes iš bendrybių nusikreiptume į konkrečias problemas, su kuriomis susiduriame. Aš tikiu, kad mes ne tik tai jau galime tai padaryti, bet ir esame savo ligšioliniame galvoje atsiekę rezultatus, kurie gali tarnauti, kaip konkrečių problemų sprendimai.

Pavyzdžiui, mums priklauso, kad amžinai kalbama apie laisvę ir moralę, tuo tarpu kai už mus labiau prie žemiškų reikalų priglundę ateitininkai diskutuoja šeima: dalykai ir įdomi, ir praktiška.

Jaunimas turi pilną teisę daugiau domėtis šeima, negu k a l b o m i s apie laisvę ir moralę. Tačiau kaip tik tai savo šeimoje jis lemiančiai ir galbūt skaudžiausiai išgyvens tai, ką ir

turime galvoje, kai kalbame apie laisvę ir moralę.

Savo žodžiais mes neturime mintyti kitus išmokyti kalbėti apie laisvę ir moralę, bet išgyventi tai, kas už šių sąvokų glūdi, savo gyvenime. Mes kalbame tik tam, kad primintume, jog laisvė ir moralė amžinai yra problemos — ir tai asmeninės problemos, kurias kiekvienas turi pats išsprendsti.

Pagrindinė mintis mūsų galvoje yra ta, kad žmogus daro ne vien, kas "natūralu". Visa gyvūnija apsprendžiama "natūralumo" įstatymu. Šis įstatymas stato tam tikrus reikalavimus ir žmogui, kaip reikalą maitintis. Bet žmogus vienintelis turi galimybę iš "natūralumo" išsilaivinti, sukurdamas "kultūrą".

Kultūra yra saulauškas žmogaus primetimas gamtai vertybių, kurių pati gamta savyje neturi. Žmogus sukuria vertybes, ir jomis išprievartauja gamtą.

Nieko natūralaus nėra pripažinime ir išpažinime žmogiškųjų vertybių, kaip artimo meilės, patriotizmo, ar intelektualumo. Bet nieko natūralaus nėra nei žmogiškume, kurį kaip tik ir sudaro šios vertybės.

Žmogiškumas yra natūralumo išprievartavimas kultūriškumu. Žmogaus laisvė yra priimti kultūrinės vertybės ir šiuo apsisprendimu nustatyti savo žmogiškumo pobūdį. Net ir grožio operacijų amžiuje žmogus nėra visada laisvas būti gražiu ar negražiu. Net ir Horatio Alger legendos gadynėje žmogus nebuvo visiškai laisvas būti turtingu ar neturtingu. Bet žmogus laisvas savo vietoje būti tokiu žmogumi, kokiu pasirenka. Savo pasirinkimais žmogus susikuria savo žmogiškąją realybę, kuriai ir nėra kito pagrindo, kaip šis laisvas pasirinkimas.

Gyvuliui yra natūralu gyventi, ir jis neturi laisvės nuo to, kas "natūralu". Tačiau žmogui, kuris tiek ir yra žmogus, kiek savo natūralumą palenkia savo paties susikurtam kultūriškumui, gyvenimas nebelieka natūralus.

Žmogus gali pasirinkti gyventi ar negyventi. Jeigu jis gyvena, reiškia, jis nori gyventi. Žmogus negyvena, kaip karkavabalis, vien dėl to, kad jis gimė, bet ir todėl, jog apsisprendė už gyvenimą. Bet tai, už ką jis apsisprendė, nebuvo "natūrali" egzistencija, nes už ją neapsisprendžiama — jinau paprasčiausiai priimama, kaip karkavabalių.

Savo pasiryžimu gyventi žmogus apsisprendė už tas kultūrinės vertybes, kurias jis pats pasirinko. Jis nusprendė, kad tos vertybės yra jam pakankamai prasmingos, kad dėl jų būtų verta gyventi.

Apsisprendimu už gyvenimą žmogus pareiškia, kad jis susikūrė tai, kuo jis gali gyventi — tokį savo žmogiškumo turinį, kurį jis gali pripažinti savęs vertu. Žmogus gyvena tik tuomet, jei jis, kaip kritikas, teigiamai įvertina save, kaip kūrėją. Žmogaus kūrybinį pajėgumą išpūdingai patvirtina savizudybių negausumas.

Kaip nenatūralu — o apsispręsta — yra gyventi, taip nenatūralu — o nusistatyta — ir vesti. Biologiškai žmonės panašūs. Jie visi tarpusavyje vaisingi. Žmonijai skirtingumus sukuria jų kultūra ir patirtis. Tačiau patirtis yra atrenkama, ir žmogus sudaro tai, ką jis yra iš savo patirties atsirinkęs.

Už žmonių skirtingumą glūdi jų pasirinktas žmogiškumas, kultūrinės vertybės, už kurias jie apsisprendė. Kaip tik šios kultūrinės vertybės žmones tarpusavyje patraukia.

Patrauklumas nėra natūrali (biologinė), bet kultūrinė savybė. Žmogus susikuria savo patrauklumą. Patentuotos gražulės mažiau mylimos, kaip tos, kuriomis viešumoje nėra ypatingo pagrindo didžiulius žmogų mylėti tai, ką jis yra sutelkęs tam, kas jam buvo duota; ir apie salionų modelius neabe pagrindo sakoma, kad jie daž-

nai pasitenkina tuo, ką jie nešioja aiškiai eksponuota.

Kiek žmonės natūraliai vieningai, tiek kultūra juos padaro skirtingais. Iš šio fakto ir kyla šeimos problema. Žmonės yra pasidaryę skirtingi, ir tačiau jie turi tapti "vienu kūnu ir viena dvasia".

Romantinė teorija, jog esama žmonių, "natūraliai skirtų" vieni kitiems, yra tik paprastas mėginimas apeiti šią problemą ir pateisinti jos nenusisekusius sprendimus — ir tolimesnius "tikrai paskirtojo" ieškojimus. Iš tikrųjų gi šeima nėra "natūraliai skirtų" susiradimas, bet laisvas pasirinkimas žmogiškos realybės, kuri išgyvenama, kaip atitinkamo savaime žmogiškumui jo didžiausiam gyvenimo projekte — savęs atbaigime. Žmonės pasirenka tai, su kuo jie drauge gali augti i tai, kuo jie nori būti. Žmonės atiduoda save tiems, į ką jie gali ištiptinti savo individualybę, nepajusdami praradimo skausmo.

Šeima yra augimas drauge. Jone ne tik išryškia ir yra išbandomos žmonių vertybės, bet ir jų pajėgumas kurti žmogiškumą. Šeimos prasmė nėra "natūraliai" duota, nei sukuriamą jokių vienkartinio, legalio, sentimentalio ar sakramentalio aktu: ji sukuriamą pačių žmonių savo besipildančiu socialiniu santykiu. Tokiame santykiu kiekvienas reikalavimas tampa brutalus, ir visa, kas nėra duota laisvai, savyje slepia griauančią sėklą.

Mūsų laikais laisvės ir moralybės teorija tampa labai rimtu ir atsakomybę žadinančiu principu: kas šeimoje egzistuoja, buvo jos narių susikurtas. Bet kas neat-siektas — yra jos narių nepakankamo atsivairo savo bendram kūrybiniam projektui pasėka. Žmogus turi bekrastę atsakomybę pasirinkti, su kuo jis kurs save ir naują gyvenimą. Jis laisvas, bet jis žino pats prieš save, kad jo nepasisekimai yra jo paties pasidaryti susinaikinimai to, ką jis kuria.

Iš laisvės reikalavimo išplaukia, kad būdamas neišstikimu tam, kuo žmogus apsisprendė, jis išduoda pats save. Komunistas ar bet kurio kito diktatūrinio režimo žmogus, kuris išduoda partiją, išlaisvina save, nes partijoje jis buvo priverstas. Kiekviena prievarta verčia išduoti save ir todėl kiekviena prievarta yra verta būti išduota.

Devynioliktojo amžiaus moteris, kurią tėvai ištekėdavo už "geros partijos" arba už kaimyną, kad praplėstų ūkį, turėjo pilną, kristališkai aiškiai teisę būti neišstikima, nes jos nebuvo atsilaukta, kam ji atiduoda savo ištikimybę. Ji galėjo nusisukti nuo sprendimo, kuriame ji nedalyvavo. Bet dvidešimtojo amžiaus žmogus, kuris pasirenka pats, priima kartu ir prievolę būti savo apsisprendimams lojalus, nes tai jo paties apsisprendimu, jo paties dvasios sudėtinės dalys. Modernaus žmogaus moralybėje yra daugiau tiesos, negu tradicinėje.

Žmogus sukuria save savo pasirinkimais. Žmogus išduoda save neįstikimybėmis savo pasirinkimams. Ištikimybė tačiau graži tik tuomet, jei ji duodama, kai jos galėjo ir nebūti; ir laisvė tik tada prasminga, kai ji žadina atsidavimus, kuriuos paliekama save, kaip šviežią kraują, įlieta į gyslas, kurios šlaip būtų išdžiūvę.

UŽUOMINOS

Sveikiname visus skaitytojus ir bendradarbius, linkėdami sėkmės ir laimės 1957 metais.

Paskutinių laikų SS nebepasirodė reguliariai. Tačiau dabar jis stengsis aplankyti Jus kartą per mėnesį. Kronika "Akademiniame Pasaulyje" vėl pasirodys nuo sekančio numerio, o kronikinės žinutės prašome siuntinėti Gražina Musteikytei, 9 St. Jacob St., Rochester 21, N. Y.

Žmonijai duonos užteks

Mokslo pažanga atidengia naujus geresnės gamybos šaltinius

Kai kurie ekonomistai (Malthus ir kiti) dėl pasaulio gyventojų nuolatinio daugėjimo niūriai pranašavo žmonijai neišvengiamą bado grėsmę, bet jie neįkalkulavo mokslinės technologijos pažangos, kuri ypač sparčiai vyko per pastaruosius 20 metų, tapdama pagrindine jėga perversmo žemės ūkyje.

Pvz., kad ir Jungtinių Amerikos Valstybių nepaprastai padidėjusi gamyba žymiai nuvertino Maltuso pranašystes. Ir nors Amerikos metodai galbūt neturi visuotinio pritaikomumo, betgi mokslinis mitybos klausimo svarstymas, pagal kiekvienos žemės ūkio srities savybes, gali būti lemias.

Europa, kur ariamos žemės plotas yra pastovus, o to ploto maitinamų asmenų kiekis tolydžio auga, stengiasi intensyvinėti žemės kultivavimą, kad žemės ploto vienetas duotų kuo didesnę derlių. JAV, kur asmeniui išeina 7,9 akro ariamos žemės, stengiasi didinti atskiro žemės ūkio darbininko produktyvumą.

1920 m. vienas JAV žemės ūkio darbininkas pagamindavo maisto bei pluošto sau pačiam ir dar 7 asmenims. 1940 m. jis jau galėjo pagaminti sau ir dar 10 asmenų. Šiandien jis jau pagamina sau ir dar 18 asmenų. Tuo tarpu jo kolega Sovietų Rusijoje tepagamina maisto sau ir tik dar 3 asmenims.

Chemijos ir biologijos laboratorija šiandien yra kovos su piktžolėmis, vabzdžiais ir ligomis arena. Moderniosios chemijos gaminiai tręšia dirvą ir kelia jos derlingumą. Jie naikina gyvulius ir javus kamuojančius vabzdžius ir parazitus. Jie minimali-

zuoja gyvulių bei augalų ligų poveikį. Jie puola ir žudo grobuoniškas piktžolės. Jie gerina gyvulių pašarą bei sveikatą. Pagaliau, jie padeda apsaugoti ūkininko investicijas ir krašto maisto išteklius.

Laisvojo ūkio sistema, kokia yra JAV, įgalina žemės ūkio cheminių tyrimų bei gaminių nepaprastai intensyvią konkurenciją. Atskirai net pati stambioji bendrovė gamina, palyginti, tik mažą žemės ūkio suvartojamų cheminių gaminių dalį.

Amerika žemės ūkio cheminiams tyrimams panaudoja įvairių kraštų įvairių sričių mokslininkų talentus. Šie vyrai sukombinuoja ir patikrina tūkstančius chemikalų. Kiekvienas jų yra didelė palaima žmonijai. Jų darbo plotą, rizikingumą ir pramonės investicijų dydį gali pailiustruoti kad ir Du Pont Bendrovės laboratorijų pavyzdys: vidutiniškai tik vienas iš 1500 bandomųjų cheminių junginių pasirodo turintis praktiškos reikšmės ūkininkams.

Mūsų planetos žemės ūkiui tinkamos žemės plotas siekia apie du su puse bilionų akrų, taigi vienam žmogui išeina vienas akras. Tačiau dirbamos žemės ploto pasiskirstymas yra labai neilygus. Pvz., vienam japonui tenka vienas ketvirtadalis akro; iš jo japonas turi pramisti. Amerikietis gi gali naudotis 7,9 akro produktais. Atrodo, kad ši 7,9 akro norma amerikiečiui per ateinančią pusimtį metų žymiai sumažės.

Nepaprastas gimimų daugėjimas, prasidėjęs trečiojo dešimtmečio vidury, prašoko visus spėjimus. Šiandien jau skaičiuojama, kad per ateinančius 25 me-

tus JAV gyventojų skaičius pasieks 200 milijonų.

Jei gimimų kiekis toliau išlaikys dabartinį santykį, tai jau ateinančios kartos amžiuje JAV gyventojų skaičius galės pasiekti 300 milijonų. Tada vienam amerikiečiui prasimaistinti tenkanti dirbamos žemės norma sumažės, priartėdama prie dabartinės padėties tokių tirštai apgyventų Europos valstybių kaip Olandija, Danija ar Anglija.

Vienintelė ateities maisto gaminių viltis yra technologijos pažanga. Nuo 1920 m. vis auga daugėjančių Amerikos gyventojų reikalavimai galėjo būti patenkinti iš dalies dėl patobulinto ūkininkavimo būdo, iš dalies dėl arklių išnykimo. Praeityje arklių buvo svarbūs grūdų vartotojai. Tik aiškiaregis galėtų šiandien mėginti detalai pavaizduoti perspektyvas, kurias atskleis žemės ūkio srityje moksliniai tyrimai ateityje.

Cheminiai gaminiai tolydžio mažina ligų, vabzdžių ir parazitų daromus nuostolius. Chemijos ir biologijos junginiai tyrimai įgalina laukti greičiau augančių javų ir gyvulių bei maistingesnių grūdų. Be to, pažangos daro ir paties ūkininko dirvos savybių pažinimas. Tyrimo darbai su dirvos cheminiais reguliatoriais ir dirvos organinės kaitos studijos mokslininkams duoda pagrindo tikėti, kad ateityje grūdų gamyboje chemikalai galės papildyti gamtos įnašą tiek, kad bus toli pralenktas šiandien pačios gamtos atliekamas vaidmuo.

Evangelikų eglutė

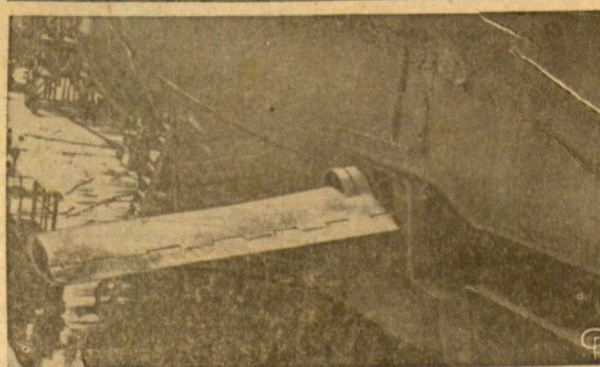
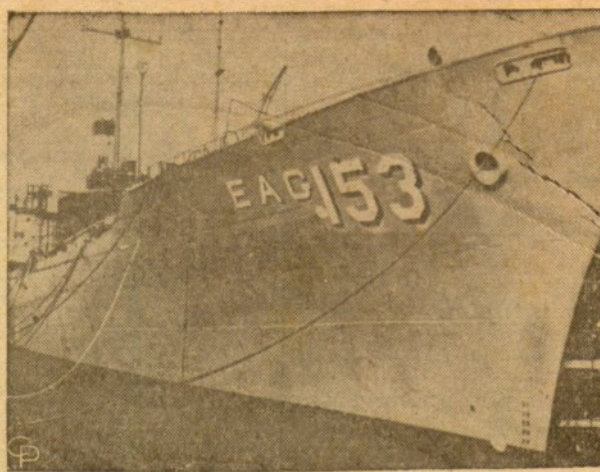
Gruodžio 9 d. gimnazijos salėje įvyko mokytojo F. Skėrys suorganizuotoji evangelikų Kalėdų eglutė. Salė buvo pilnutėlė mokinių ir kvietinė publikos.

Mokytojas Skėrys atidarydamas iškilmės pasakė kalbą ir sveikino visus atsilankiusius:

— Kalėdos — šeimos ir krikščionijos šventė, taikos ir vienybės simbolis. Mes, lietuviai, tremtyje norime su visais kitais išlaikyti iš tėvų paveldėtą tikėjimą, kalbą ir papročius ir norime laikytis broliškos lietuviškos meilės savo tarpe. Tegu angelų lūpomis paskelbtoji žinia "Betliejuje gimė jums Išganytojas" visų lietuvių širdis palinksmina tikru Kalėdų džiaugsmu ir nauja viltimi... Tegu mūsų visų mintys šį vakarą eina į mūsų tėvynę Lietuvą pas mūsų seses ir brolius ir į tolimą Sibirą, kur kenčia tūkstančiai mūsų brolių... — Dėkoti Dievui, kad jis mums leidžia švęsti Kalėdas laisvajame pasaulyje taip, kaip mus mokė mūsų tėvai, mokytojai ir kaip moko šventasis Raštas. Mūsų broliai Lietuvoje to neturi ir negali turėti, ką mes čia turime, nes ten krikščionys persekiojami ir sodinami už savo įsitikinimus į kalėjimus ar išvežami į tolimus Sibiro kraštus. Jaunimas Lietuvoje nieko nežino, kas yra Dievas, kas Jėzus Kristus ir kas šventasis Raštas. Jų apie tai nemoko, Biblijos jie negauna paskaityti.

Baigdamas, mok. Skėrys palinkėjo visiems būti viena didele krikščioniška lietuviška šeima ir priminė, kad nepamirštume už savo nepriklausomybę kovojančios didvyriškos vengrų tautos, kuri kovoja nelygia kovą už savo ir visų pavergtųjų kraštų laisvę. Sveikinimo kalbas pasakė Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas lietuvių bendruomenės vardu p. J. Bataitis, gimnazijos direktorius dr. Liderskis, kun. Šimukėnas, Odenvaldo dekanas kun. Trautmanas, Vokietijos skautų vadeiva mok. Venclauskas. Sveikinimus raštu atsiuntė ev. kun. Stanaitis, muzikas Banaitis ir K. Druga.

Visi dalyviai buvo patenkinti ir laimingi dėl sulaukė Kalėdų šventės. Džiaugėsi, kad galėjo švęsti jas čia, prie eglutės ir skaniai apkrautų stalų. Uždegė eglutės žvakutes. Pasidarė dar jaučiau. Zita Balan-

JAV laivynas jau naudoja naujais automatiniais išradimais, kurie žymiai palengvina laivų valdymą ir jų keliones.

Pirmoj nuotraukoje laivas, kuris jau turi tuos pagerinimus. Antrojoje nuotraukoje matyti specialus įrenginys, kuris 90% sumažina laivo supimąsi.

Trečiojoje nuotraukoje matyti specialios observatorija, kuri padeda sekti žvaigždes net ir dienos metu.

dytė padėklamavo eilėraščių "Kūčių vakaras". Manfredas Amonas taip pat labai gražiai padėklamavo eilėraščių "Kalėdos". VIII kl. mokinė Adelė Liudžiuvaitė paskambino Clementi Sonatiną. Neatsilikio ir Martynas Čerkus, įspūdingai padėklamavęs "Laimink, Dieve, mūsų šalį". Tamara Kelerytė paskambino Bethoveno Mondscheinsonate. Po to II kl. mokinė Monika Haufaitė padėklamavo eilėraščių "Kalėdų senelis". H. Mačiulytė padėklamavo Putino "Vargingos tėvynės vargingi vaikai".

Nepaprastą įspūdį padarė Zelmą Jurkutaitė, VI kl. mokinė, pirmą kartą gimnazijoje padainavusi solo Mozarto "Lopšinę", akomponuojant pianinu Adelei Liudžiuvaitėi. Buvo džiugu, kad pirmą kartą mūsų gimnazijoje pasireiškė III kl. mokinė Elena Kelerytė, kuri padėklamavo eilėraščių "Kalėdų naktis". Tamara Kelerytė vėl paskambino Pleyelio Sonatiną. Programa baigėsi Gerdos Kušneraitės padėklamuotu eilėraščiu "Kalėdos". Kadangi dalis svečių buvo vokiečiai, tai prisitaikydamos prie jų mergaitėms oktetas vokiečių kalba padainavo "Horch, wie die Schar der Engel singt".

Po trumpos pertraukėlės pasirodė evangelikų jaunimo choras Kalėdų giesmėmis. Pagiedojo keturias giesmes: "Tyli naktis", "O džiaugsminga", "Žinau, aš skaisčią rožę" ir "Ateikit, ateikit, tikinčiosios sielos". Čia daug pasidarbavo mokytojas Motgabis, išmokęs šias giesmes giedoti.

Po programos buvo vaišės. Stalai buvo gražiai padengti. Mergaitės aptarnavo, pilstydamos kavą svečiams ir mokiniams. Daug juoko sukėlė mažieji vaikai, kurie pamatę ateinančią Kalėdų senį pradėjo verksti ir nuo jo bėgti. Visi mokiniai buvo apdovanoti dideliais popieriniais maišeliais, kuriuose buvo daug vaisių, saldumynų ir šiaip mažų dalykėlių.

Per šią Kalėdų šventę galima buvo pastebėti mokinių vieningumą, draugiškumą ir gerą bendradarbiavimą. Viskas sekėsi

taip gerai. Visi mieliai prisidėjo prie šios šventės paruošimo. Berniukai be jokio paragavimo atliko visokius darbus: nešė suolus, vaškavo grindis ir blizgino; neatsilikio jie ir kepti. Mergaitės taip pat pačios kepė, duoną tepė ir gražiai padengė stalus. Šis Kalėdų įspūdis visiems dalyviams dar ilga liks atminime. Šventės dalyviai ypač dėkingi mok. Skėriui, kurio dėka pavyko suruošti šią gražią ir įspūdingą Kalėdų eglutę.

HARTFORD

LANKESI GEN. KONSULAS
J. BUDRYS

Sekmadienį, gruodžio 16 d., mūsų lietuviškąją bendruomenę aplankė Lietuvos Gen. Konsulas Jonas Budrys.

Gerb. J. Budrys skaitė paskaitą tema: "Tarptautinė politika". Klausytojų buvo apie 200, daugumoje jaunesnės kartos lietuvių, kiek mažiau senesnės emigracijos lietuvių. Spėjama, klausytojų būtų buvę du kartus daugiau jei nebūtų pasitaikęs klubiečių metinis kalėdinis banketas, kur, taipgi, dalyvavo apie 200 klubiečių.

Prelegentas trumpais bruožais aiškino dabartinę tarptautinės politikos eigą ir jos davinus.

Po paskaitos buvo nemažai paklausimų. Konsulas J. Budrys atsakė į visus paklausimus.

Vietos lietuvių, girdėję J. Budrio paskaitą išsiskirstė patenkinti ir dvasioje ramesni, su stipresne viltimi Lietuvos likimo klausime.

Po paskaitos klube įvyko konsulo J. Budrio priėmimo arbatėlė. Dalyvių tarpe buvo visuomenininkai: Klubo pirm. pulk. adv. Leo Mazotas, Dr. A. Šerkšnas su žmona, V. Nenortas, P. Petrauskas, W. M. Chase, B. Vedeikis, ponai Simanauškai, inž. J. Guntulis ir kt. —VMK.

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti, Ravioli, Excellent

WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 EUCLID AVENUE

RA 1-1010

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

STUDNEY'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN

SUPERIOR AVE. (Corner of East 66th St.)

WE GIVE GREEN STAMPS

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

KURTZ DRUG CO.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

R. W. McLeod, Prop.

14715 Detroit Ave.

BO 2-2200

Sveikinimai ir geriausie linkėjimai mūsų draugams

REMY DRUG CO.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

7408 Wade Park Avenue

UT 1-4931

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call — GL 1-7417

Sveikiname malonius draugus ir rėmėjus

FRIEDMAN BROS., INC.

DISTINCTIVELY STYLED FURS

1825 EAST 13th STREET

CH 1-4272

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

SHAKER SUNCOCO SERVICE STATION

WHERE YOU GET THE FINEST IN SERVICE

11600 Shaker Blvd.

GA 1-9675

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

C. C. ROBINSON REAL ESTATE CO.

10005 CEDAR AVENUE

CE 1-2996

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

VARGO BROTHERS SUNCOCO SERVICE STATION

WHERE WE GIVE YOU THE BEST IN SERVICE

6947 St. Clair Avenue

EN 1-9832

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

ROCCO BARBER SHOP

For the Best in Haircutting See Rocco

5333 Superior Avenue

HE 1-1678

Best Wishes To Our Friends and Patrons

M. BIRNBAUM'S

CUT RATE MEAT MARKET

THE FINEST IN MEATS

4819 PAYNE AVENUE

EX 1-0140

Greeting and Best Wishes To Our Friend and Patrons

COKE'S TAVERN

SERVING THE FINEST CHOICE

WINE — LIQUOR — BEER

9318 WADE PARK AVE.

CE 1-9492

Best Wishes To Our Friends and Patrons

RAINEY'S DRUG

PRESCRIPTION SPECIALISTS

17128 DETROIT AVENUE

Call AC 6-5618

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

MAC EWAN'S

SERVICE STATION

WHERE YOU GET THE FINEST SERVICE

7410 SUPERIOR AVE.

EN 1-9801

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

MAE'S MUSICAL BAR

CHOICE WINE — LIQUOR — BEER

832 EAST 200th ST.

IV 1-6530

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

THE GEOMETRIC STAMPING COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems

Louisville Title INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON ME 1-3700

Clevelande ir Apylinkėse

Studentų veikla

P. Kasperavičių namuose įvyko Lietuvos Studentų Sąjungos JAV Clevelando skyriaus susirinkimas, kurio metu A. Augustinavičienė skaitė paskaitą apie lietuvių literatūros idėjas istorinėje perspektyvoje. Prelėgėntė peržvelgė lietuvių literatūrą nuo jos atsiradimo iki šių dienų, keldama mintį, kad jaunimas turėtų pagalbėti apie jos tąsą ateityje.

Skyriaus pirmininkas R. Minkūnas painformavo apie skyriaus veiklą ir apie sausio 26 d. ruošiamą studentišką Finis Semestri.

V. Kamantas padarė pranešimą apie Sąjungos suvažiavimą Chicagoje per Padėkos Dienos savaitgalį ir to suvažiavimo nutarimus. Vėliau buvo parodytas filmas iš šio suvažiavimo.

Gausaus susirinkimo dalyviai, gysai reaguodami į vykstančius tarptautinius įvykius, susirinkime kiekvienas parašė po laišką JAV viceprezidentui Nixon, JAV senatoriui Knowland ir JAV ambasadoriui Jungtinėse Tautose Cabot Lodge, primindami Lietuvos vergiją ir prašydami jų paramos. Susirinkimui pirmininkavo A. Barzdukas, sekretoriavo D. Prikockytė.

Clevelando studentų skyriui priklauso 49 lietuviai studentai. Be tiesioginių savo pareigų — studijų, jie vis tik suranda laiko ir lietuviškai veiklai. Vieni iš jų priklauso Čiurlionio ansamblui, kiti aktyviai reiškiasi įvairiose jaunimo organizacijose, dar kiti talkina Bendruomenėi ir pan.

Ryšium su Vengrijos įvykiais, atrodo, Clevelando lietuvių tarpe labiausiai reagavo studentija, dalyvaudami demonstracijose, paruošdami palkatus, parūpindami vėliavas, rašydami laiškus, užuojautas, ir kitais būdais šį reikalą keldami savo universitetuose bei visuomenėje.

Studentiška veikla ir darba vertinant, reikėtų atsižvelgti į studentų skaičių lietuviškoje visuomenėje Clevelande (49 studentai iš maždaug 5000 lietuvių), ir į studentų turimą laiką, kurio beveik nėra. Nevienas studijuodami dirba, kad galėtų pragyventi. Studentija pageidauja, kad visuomenė suprastų juos ir remtų studentišką veiklą.

Skyriui nepriklausą studentai kviečiami stoti į jį nariais, kreipdamiesi pas pirm. R. Minkūną, 1359 Elwood Rd., tel. PO 1-2398.

VIENOS ŠEIMOS NAMAS

East Cleveland. Moderni virtuvė, 1 miegamasis ir vonia 1-me aukšte, o 2 miegamieji viršų. Naujas gaso pečius. Garažas. Prašo \$14,500.

2-jų šeimų namas
Į pietus nuo St. Clair ant E. 118 gatvės. 2 nauji gaso pečiai. Prašo \$16,000.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į
p. ŠIRVAITĮ
Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100
ar namuose KE 1-4081

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave. EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis.

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Visiems mūsų klientams ir visiems Clevelando lietuviams

laimingiausių 1957 metų linki

RAY NAUSNERIS

Namų pirkimo-pardavimo ir įvairios apdraudos įstaiga

11809 St. Clair Ave.

UL 1-3919

Geriausius Naujųjų Metų seikinius ir linkėjimus siunčia

A. JOHANSONAS

Vokiečių radijo atstovas

609 E. 120 th St.

Telef. PO 1-1398

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

Geriausios sveikinimai draugams ir rėmėjams

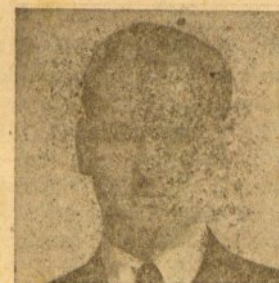
WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

RADIO — TV TAISYMAS
AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.

Šaukti kiekvieną laiką

8008 Clark Ave.

Telef.: OL 1-1790

Ar jau

įstojai į

VILTIES

draugija?

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Road

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ
TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnaujina sienų bei lubų tinką. Žiemos metu duodame pagiginimą.

677 E. 128 St.
Telef.: MU 1-8368

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar kito kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambikite: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val.

vakaro.

J. CIJUNSKAS
LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas priimanomomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE
SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASS'N.

Du skyriai

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

13515 Euclid Ave.

MU 1-8100

GERESNI NAMU STATYTOJAI
VISUOMET ĮSTATO

MONCRIEF šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausios Amerikos laikrodžiai, laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus, Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ
NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalbėti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje. Lietuvių klubas ir salė po remto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuosius namuos.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

Naujųjų Metų sutikimas

LB Clevelando Apylinkės valdyba rengia šaunų Naujųjų 1957 Metų sutikimą Lietuvių salėje.

Kviečiame visus lietuvius gausiai atsilankyti. Pradžią 8 val. vak. Įėjimas \$1.50. Gros geras orkestras.

Visi kviečiami į birutininkų rengiamą balių

Sausio 19 d. Lake Shore County Club salėje Clevelando skyriaus birutininkės rengia šaunų balių. Balių globoja Sofija Smetonienė. Programą atlieka p. Trečiokienė ir Brazaitienė. Pelnas skiriamas Laisvės Kovų Invalidams ir tremtiniais Sibire.

Pakvietimai gaunami pas p. Blumentalienę (telef. MU 1-8046) ir Spaudos Kioske.

Henrikas Macijauskas,

Dirvos linotipininkas, prieš Kalėdų šventės sunkiai susižeidė koją. Gydosį namuose. Dirvai talkina Aleksas Laikūnas.

Dirvos bičiulis

AL. Silvestravičius

kaip ir praėjusiais metais, be savo prenumeratos, dar Dirvą metams pratęsė broliui Dr. Silvestravičiui Australijoje, M. Teišerskiui Vokietijoje ir paaukojo \$5 Dirvos reikalams.

Švenčių užbaigimo eglutė

Skaučių ir skautų tėvų komitetas 1957 metų sausio 6 d. 3 val. p. p. Lietuvių salėje rengia Kalėdų švenčių užbaigimo eglutę visiems Cleveland vaikūčiams.

Bus labai įvairi programa. Kalėdų senelio dovanoms gauti auksa \$1.00.

Pulk. K. Žuko

paskaita apie gruodžio 17-sios perversmą Lietuvoje buvo pakankamai objektyvi. Dalyvavo per 60 klausytojų.

SLA 14-tos kuopos susirinkimas

įvyks ketvirtadienį, sausio 3 d., Lietuvių salėje. Bus metinė ataskaita. Po susirinkimo vaisės. Prašome visus narius dalyvauti.

Kazys Budrys su šeima

įsikūrė savo namuose — Townline Rd., RD 3, Brunswick, Ohio. Telefonas: Brunswick 7923.

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior
(kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvius klientus. Būtinai atsilankykite į mūsų krautuvę ir pareikškite savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agentūra.

Per šią agentūrą galima pasiųsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (odų, drabužių, medžiagų, vaistų, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašome užėiti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO.

720 Literary Rd. (Westside)
Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PROspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmad. iki Penktad. nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 ryto iki 7 v. v.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balyš GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Reikalas labai rimtas

J. ČERNIUS

Mūsų mielas jaunimas, susispaulesi į skautų organizaciją, dirbaujasi vadovaudamasis gražiu ir kilniu šūkiu: Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Nors ir nepalankiose sąlygose, tačiau mūsų skautės ir skautai niekad nenusimena, stropiai dir-

ba, planuoja, dalyvauja kur tik pajėgia, visur keldami su jaunatvišku entuziazmu lietuvių vardą.

Skautijai yra sunku įvykdyti visus jų užsibrėžtus tikslus be platesnės pagalbos iš visuomenės pusės.

Štai jau dabar lietuviškoji skautija daro paruošiamuosius darbus, kad galėtų dalyvauti ateinančiais metais tarptautinėse skautijos sąskrydžiuose — JAMBOREE.

Mes žinome gerai, kad mūsų skautai yra gražiai užsirekomendavę ir daug gero padarę reprezentuodami lietuvišką jaunimą kitų tautų skautijos tarpe. Todėl turime paremti mūsų skautus, kad jų vadovybė turėtų lėšų pasiųsti skautus reprezentantus į skautijos sąskrydžius.

Reikalas yra rimtas ir svarbus, nes ateinančią vasarą įvyks dvi didžiulės Jamboree: viena Anglijoje, kita Amerikoje, kur numatoma suskrendant net iki 50,000 skautų.

Be to, mūsų skautija nori atsispausdinti leidinėlių anglų kalba, kur bus informuojama apie lietuviškos skautijos veiklą ir Lietuvą. Tokios informacijos labai reikalingos ir jų išplatinimas tarp skautų yra labai svarbus.

Jau daug kas atsiliepė į skautų prašymus ir suteikė paramą savo auka, bet to neužtenka. Dar reikia surinkti apie \$2000. Būtų labai gražu, kad mūsų tautiečiai ir tautietės paremtų mūsų skautiją nors ir kuklia auka.

Žinokime, kad mūsų jaunimas daug gali nuveikti, tik paremkime jį. Jis, mūsų jaunimas, dirba darniai ir vieningai ir visiškai pasišventęs lietuviškam reikalui.

Dramos konkursas

PREMIJA TOKSTANTIS DOLERIŲ

JAV Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkė skelbia konkursą dramai parašyti. Konkurso organizuoja ir vykdo Apylinkės Kultūrinių Reikalų Taryba.

Sąlygos:

1. Konkurso dalyviai laisvai pasirenka dramų temą ir žanrą. Rašdami atsižvelgia į lietuvių teatrą imanomas pastatymo galimybes: patalpas, dekoravimą, vaidintojų skaičių, vaidinimo laiką (1:30-2 val. be pertraukų). Idėjinių atžvalgų veiklas turi būti teigiamas.

2. Rankraščiai, pasirašyti slapvardžiais, turi būti atsiųsti iki 1957 m. rugpjūčio mėn. 15 d. šiuo adresu:

JAV LB Clevelando Apylinkės Kultūrinių Reikalų Komisijai, P. Balčiūnui, 3092 Euclid Heights Boulevard, Cleveland Heights 18, Ohio. Su rankraščiu atskirame užlipintame voke atsiunčiama tikroji autoriaus pavardė ir adresas.

3. Už Jury Komisijos pripažintą geriausiąjį veikalą JAV LB Clevelando Apylinkė sumoka tūkstančio dolerių premiją.

4. Jury komisiją sudaro: A. Augustinavičiūtė, I. Malėnas, P. Maželis, E. Skujeniekas, J. Stempuzis.

5. Premijuotojo veikalo teisės paliekamos autoriui, bet JAV LB Clevelando Apylinkės Vaidilos teatras gauna premijuotojo veikalo pastatymo teisę be atlyginimo autoriui.

Dėl klaidingai išversto vardo

Gerb. "Dirvos" ir "Naujieji" Redaktoriams

Maloniai prašau paskelbti šias pastabas dėl klausimo, apie kurį abiejuose laikraščiuose pasisakant, buvau ir aš visai iš šalies įtrauktas lyg ir ginčo šalis.

Juozas Liūdžius gruodžio 10 d. "Naujienose" gynė "Lietuvių Dienų" pavartotą Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardo vertimą į anglų kalbą ("The Lithuanian Nationalist League") nuo "Dirvoje" paskelbtų Leono (ar ne Zenono?) V. Rekašiaus priekaištų tokiame vertime. Įrodinėdamas, kad Rekašiaus priekaištai nepagrįsti, J. Liūdžius plačiai pasiremė mano straipsniu "Santarvėje", kuriame buvo kalbama, jog tarptautinis žodis nacionalistas mūsų kalboj turi tikslų atitikmenį — tautininkas.

Aišku, kad tautininkas angliškai yra nationalist, bet J. Liūdžius, atrodo, bus nepastebėjęs, kad "Lietuvių Dienos" visai nekalbėjo apie tautininkus, o ne apie nationalist. Ten buvo verčiamas oficialus Ame-

rikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardas.

Tautinis — į anglų kalbą tegali būti verčiamas arba lotyniškos kilmės žodžiu national, arba dar ir graikiškos kilmės žodžiu ethnic ar ethnical, tik ne nationalist. Lietuviškas galunes -inis ar -inė angliškai atitinka galūnę -al. Angliška galūnė -ist daugeliu atvejų atitinka lietuvišką -ininkas bei mūsų vartojamą iš tarptautinių žodžių pasiskolintą galūnę -istas. Žinoma, national angliškai (taip pat ir eilėje kitų kalbų) dar turi ir kitų reikšmių, pav., valstybinis, centrinis, visam krašte veikiantis ir t.t.

Oficialus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pavadinimas angliškai (vartojamas raštuose ir inkorporacijos akte) yra National Lithuanian Society of America. Būtų galima abejoti dėl sąjungos išvertimo į society (nes tai greičiau atitinka draugiją), bet tautinė tegali būti verčiama į national, o ne į nationalist.

Taigi "Lietuvių Dienų" pa-

Uzdanga...

(Atkelta iš 1 psl.)

1939 m. lapkričio mėn. viduryje 1000 tonų talpos lietuvių laivas "Panevėžys" paskendo su druskos krovinio pakelyje iš Leningrado į Klaipėdą netoli Aegna salos Talino įlankoje. Pirmasis vairininkas ir telegrafistas paskendo. Po kelių dienų netoli Helsinkio jūra išplovė vieną žuvusį lietuvių jūrininką. Lietuvos konsulas gavo liudną pavedimą parūpinti karstą ir kūną pasiųsti Lietuvon.

Tai buvo paskutinė organizuota ekskursija iš Lietuvos. 1939 m. rudenį prasidėjo pasaulinis karas. Sovietų Sąjunga darė pasirošimus prieš savo mažuosius kaimynus. Jau nebebuvo laiko rengti ekskursijas.

kymosi programa sustatė suomių sveikatos taryba, kurios gen. direktorius Lavonius pasveikino svečius vaišių metu Luoto restorane. Iš lietuvių pusės kalbėjo Dr. Gudaitis. Lietuvių gydytojai aplankė Helsinkyje ligoninės ir kitokias medicinos įstaigas. Rugpjūčio 22 d. į Helsinkį atvyko ilgesnei ekskursijai po Suomiją 27 lietuvių gydytojai, vadovaujami Dr. Vlado Kvickio iš sveikatos departamento. Lan-

vartotasis vertimas iš tikrųjų buvo klaidingas ir net klaidingas, kadangi galima pamanyti, jog čia kalbama apie kokią "Lietuvių nacionalistų sąjungą" (ar "Lietuvių Tautininkų Sąjungą"), bet ne apie konkrečiai žinomą Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą.

Rekašiaus priekaištai, berods, ne visais požūriais buvo griežtai tikslūs, bet J. Liūdžius gynyba nėra tikslesnė.

V. Rastenis

Olandijoje, kaip ir kituose Europos kraštuose, Sueso kanalo užblokovus, labai trūksta skystojo kuro.

Lapkričio pabaigoje sovietų lėktuvai apmėtė bombomis Suomijos sostinę, nors karas dar nebuvo paskelbtas. Pradėjo suomių karas prieš sovietus. Lietuvos garbės gen. konsulas Dr. R. Oeller nuėjo tarnauti suomių gynyboje ir turėjo apsigyventi 60 klm. nuo Helsinkio. Tačiau bėgantieji konsulato reikalai ir toliau buvo atlikinėjami. Spaudos informavimo darbas turėjo būti sustabdytas. Kreditai kanceliarijai buvo sumažinti, o ir paskirtų lėšų nebuvo galima gauti, todėl teko paleisti konsulato sekretorius.

1940 m. kovo 23 d. karas tarp Suomijos ir Sovietų Sąjungos pasibaigė. Kadangi suomių susisiekimo keliai su pasauliu buvo smarkiai suvaržyti, buvo suorganizuotas laivų susisiekimas su New Yorku iš suomių Ledyniuotojo vandenyno Petsamo uosto. Konsulatas gavo pavedimą iš Lietuvos užsienio reikalų ministerijos ištirti, ar ir Lietuva galėtų tuo keliu gauti iš Amerikos jai būtinas žaliavas ir kitokias prekes.

Konsulatui pavyko gauti suomių įstaigų sutikimą. Jam teko tarpininkauti, kai Lietuvos įstaigos teikdavo prašymus Suomijos krašto aprūpinimo ministerijai, kurios žinioje buvo laivai. Lietuvai rūpėjo gauti automobilių dalis, varį, kabelius, kaučuką, alyvą ir kt. Pradžioje Lietuvai buvo leistas 333,3 tonų dydžio kontingentas. Taip pat buvo išrūpintas leidimas atsivežti iš Londono Lietuvos Bankui 8 dešes vertybės popierius.

Bet tuo tarpu Lietuva jau buvo įjungta į Sovietų Sąjungą. Konsulatas gavo iš Lietuvos užsienio reikalų ministerijos tokią telegramą: "Ministerija laiko konsulatą likviduotu nuo rugpjūčio 1 dienos. Čarneckis". Konsulatui buvo įsakymas atiduoti archyvą sovietų pasiuntinybei.

Taip savo veiklą baigė Lietuvos garbės generalinis konsultas Suomijoje. Tarp Suomijos ir Lietuvos nusileido geležinė uždanga. Santykiai tarp abiejų valstybių neribotam laikui nutrūko.

Suomių lietuvių draugija ir toliau gyvavo, nors jos veikla, 1941 metais prasidėjus naujam karui su sovietais, buvo gerokai suvaržyta. Draugija galėjo padėti keliems lietuvių pabėgėliams. Ji net turėjo susirinkimus. Bet 1944 m. rudenį buvo sudarytos karo paliaubos. Nugalėtai Suomijai buvo padiktotos sąlygos. Tarp laimėtojų buvo ir Anglija, kuri paskelbė Suomijai karą kaip sykis suomių valstybės šventės sukaktuvių dieną, 1941 m. gruodžio 6 d. Anglai tuo būdu norėjo įsisteikti bolševikams!

Nugalėtojai pareikalavo, kad būtų likviduotos visos "fašistinės" organizacijos. Kaip "fašistinė" draugija turėjo likviduotis ir suomių lietuvių draugija, nors ji niekuomet nesikišo į politiką. Tuo būdu buvo sugriautas centras, kuris jungė Lietuvos ir lietuvių tautos bičiulius.

(Pabaiga)

TORONTO

LT S-GOS SKYRIUS

Lietuvių Namuose ruošia šaunų Naujų Metų sutikimą. Programoje nuotaikingos aktualijos, šokiai ir kt. Įėjimas, įskaitant ir vakarienę, 3 dol. asmeniui.

Vietas iš anksto užsisakyti pas L. N. Adm. p. Petrąitį, tel.: LE 3-3027.

EVANGELIKŲ JAUNIMAS SV EIKINA IR DEKOJA

Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos Evangelikų Jaunimo Ratelio vardu nuosirdžiai sveikiname visus Evangelikus JAV ir Kanadoje bei kitur gyvenančius šventų Kalėdų ir Naujųjų Metų progą, linkime visiems daug sveikatos, ištvermės ir Dievulio palaimos sunkiame tremties kelyje. Mūsų padėka ir sveikinimai bei linkėjimai mūsų rėmėjams ir aukotojams, kurie atsiuntė mūsų Kalėdų eglutės progą pinigų bei kitokių materialinių gėrybių.

Ypatingą padėką reiškiamo:

Prof. dr. K. Gudaičiui, JAV ir Kanados Sinodo pirmininkui bei Valdybai, Warren, Ill. už \$50.00.

Kun. Dagiui, Mažiosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Valdybai New Yorke, bei New Yorko evangelikų parapijai už \$70.00.

Kun. Pauperui, Ziono parapijai Chicago už \$30.00.

Ziono Evangelikų Liuteronų Lietuvių Parapijos Moterų "Rūtos" Draugijai, Chicago už \$25.00.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės parapijos Moterų Draugijai, poniai Trakienė už 3 drabužių paketus.

Kun. Dr. Kavoliui, Toronto už \$10.00.

Lietuvių Evangelikų Moterų Ratelio Valdybai, Toronto, panelei Elzei Jankutei už \$50.00.

F. Skėrys,

Ev. Jaunimo Ratelio Vadovas

Geriausieji sveikinimai ir linkėjimai
Mūsų draugams ir rėmėjams

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

MICHIGAN 1-9260

SVEIKINIMAI IR GERIAUSI LINKĖJIMAI

THE YODER
COMPANY

CLEVELAND, OHIO

LAIMINGŲ NAUJU METŲ!

Naujųjų Metų išvakarėse visi susimąsto bandydami atspėti, ką gero ar blogo žada jiems Naujieji Metai. Atskiri žmonės prietarais ieško atsakymo atečiai. Bet tautos ir vadovaujantieji asmenys, norėdami pramatyti ateinančių metų kelius, turi tik vieną šaltinį: istoriją.

Socialiniai bei politiniai reiškiniai skirtingais laikais duoda ir skirtingų rezultatų. Politikos faktai besikartodami nuolat keičia savo formas ir nuolat įgauna naujų įvertinimų. O vis dėlto šis per daug įtartinas požūris į istoriją neleidžia sakyti, kad ji tėra tik įvykių atpasakojimas, įvykių, kurių pamoka nei kiek nesiekia ateitin.

Taip nėra. Istorijoje yra tam tikra evoliucija, logika ir neišvengiamumas. Ir toje evoliucijoje galime įžiūrėti tam tikrą neišvengiamą kryptį.

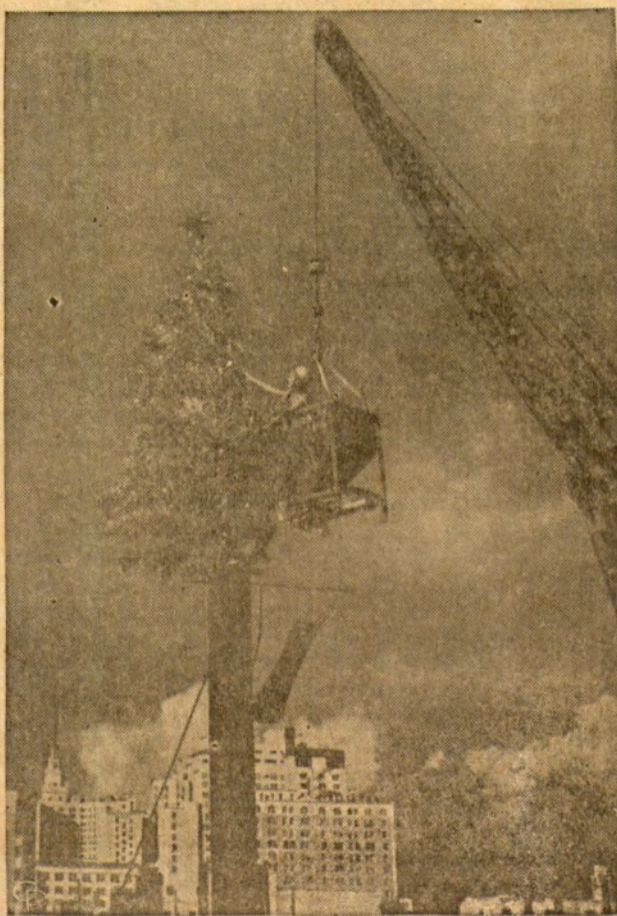
Tat kokia gi kryptis Naujųjų Metų angoje?

Manome, kad 1957 Metai palaikys pasaulyje visuotinio karo baimę, kad nepasitikėjimas tautų tarpe augs, kad klasių neapykanta didės, kad paastrėjusiomis formomis eis rungtyniavimas dėl viešpatavimo ir kad viso ko viršūnėje sustiprės kova dėl žmonių ir tautų laisvės. Tokia kryptis ves pasaulį per ateinančius metus į didėjančią tarptautinį chaosą.

Lietuvai ir lietuviams Naujieji Metai yra jų pasikartojančios vilties sustiprinimas. Sustiprinimas tos vilties, kurią nepaliaujamai ugdo teisingas visų žmonių troškimas gyventi laisvėje, be baimės ir be skurdo. Būti kantriems, rūpestingiems ir vieningiems, o visa kita atneš artimesnę ar tolimesnę ateitį.

Tad su rimta ir gera viltimi įženklime kiekvienas į Naujuosius Metus!

J. J. BACHUNAS
Tabor Farm, Sodus, Michigan

Miami, Fla., ir tokių įtaisų reikėjo, kad būtų papuošta Kalėdų eglutė.